গ্ৰন্থ পঞ্জী

আৰণ্য, হৰিহৰানন্দ। *পতঞ্জলি যোগদৰ্শন*। পতঞ্জলি। ষষ্ঠ সংস্কৰণ, ১৯৮৮।

কলিতা, অনন্ত আৰু কাকতি, কেশৱ । *মাজুলীৰ মুখ্য সত্ৰসমূহৰ ইতিবৃত্ত*। এ.কে. প্ৰকাশন। অষ্টম প্ৰকাশ, ২০১৭।

কাকতি,কেশৱ (সম্পা.)। *কুন্দ্ৰাক্ষ* । আউনীআটী সত্ৰ প্ৰকাশন। ২০১৮।

কাকতি, বাণীকান্ত । *পুৰণি অসমীয়া সাহিত্য* । অসম প্ৰকাশন পৰিষদ । দ্বিতীয় প্ৰকাশ, গুৱাহাটী, ২০০১।

কুমাৰ, বিভূতি (সম্পা.) । *শংকৰদেৱ চৰ্চা মহিম বৰা* । নগাঁও, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৬।

গগৈ, লীলা। *অসমৰ সংস্কৃতি*। বনলতা। গুৱাহাটী। দশম সংস্কৰণ, ২০১৫।

গগৈ, হিৰন্ময়ী দাস। *সঙ্গীত নিবন্ধাৱলী*। টেক্সট্-আৰ্ট। দুলীয়াজান। প্ৰথম প্ৰকাশ,২০১৫।

গোস্বামী,অৰুণ কুমাৰ। *সত্ৰ-সুবাস* । আউনীআটীসত্ৰ প্ৰকাশন। প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৯।

গোস্বামী,কেশৱানন্দ দেৱ । *সত্ৰ-সংস্কৃতিৰ ৰূপৰেখা* । বনলতা প্ৰকাশন। পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১, পৰিৱৰ্ধিত ষষ্ঠ সংস্কৰণ ঃ ২০১৪।

--- (সম্পা.) । *অঙ্কমালা* । বনলতা প্ৰকাশন। পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১, পৰিৱৰ্ধিত চতুৰ্থ সংস্কৰণ ঃ ২০১৪।

---(সম্পা.)। *শ্ৰীমদ্ভাগৱত*। বনলতা। প্ৰথম সংস্কৰণ, ২০০১।

গোস্বামী, নাৰায়ণ চন্দ্ৰ। *সত্ৰীয়া সংস্কৃতি স্বৰ্ণৰেখা*। লয়াছ বুক ষ্টল। পানবজাৰ, প্ৰথম প্ৰকাশ, গুৱাহাটী , ১৯৯৪।

--- । *সত্ৰীয়া নৃত্যৰ ব্যাকৰণ* । বনলতা প্ৰকাশন। গুৱাহাটী-১, প্ৰথম সংস্কৰণ-২০১৫।

গোস্বামী, পীতাম্বৰ দেৱ । *সত্ৰীয়া উৎসৱৰ পৰিচয় আৰু তাৎপৰ্য* । কৌস্তুভ প্ৰকাশন। ডিব্ৰুগড়, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০০২।

গোস্বামী, পীতাম্বৰ দেৱ। *চিন্তা-বৈভৱ* । এ.কে প্ৰকাশন । আউনীআটী সত্ৰ, মাজুলী, প্ৰথম প্ৰকাশ-জুন, ২০১৯।

গোহাঁই, হীৰেন । *অসমৰ জাতীয় জীৱনত মহাপুৰুষীয়া পৰম্পৰা* । কৌস্তুভ কস্তুৰী প্ৰিন্টাৰ্চ এণ্ড পাব্লিচাৰ্চ্ছ, ৰাজগড়, গুৱাহাটী-৭, প্ৰথম পৰিবৰ্ধিত সংস্কৰণ-অক্টোবৰ, ২০১৪।

---। *কীৰ্ত্তন পুথিৰ ৰস বিচাৰ* । বনফুল প্ৰকাশন। গুৱাহাটী-৩৮, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৮।

তামুলী,যোগেন । *বিষয় ঃ শংকৰদেৱ-মাধৱদেৱ*। মাধৱদেৱ মহাবিদ্যালয় প্ৰকাশন। প্ৰথম প্ৰকাশ, মে, ২০১৮।

দত্ত, কমল (সম্পা.)। *আউনীআটী সত্ৰ সন্দৰ্শন*। গোবিন্দ চন্দ্ৰ পুস্তক ভাণ্ডাৰ প্ৰকাশন। প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৪।

দত্ত, বীৰেন্দ্ৰ নাথ । *অসমীয়া সংগীতৰ ঐতিহ্য*। অসম সাহিত্য সভা। গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশ, ১৯৭৭।

দাস, ভূৱন মোহন। *অসমীয়া সংস্কৃতি ঃ নৃতাত্ত্বিক বিচাৰ*। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় অসমীয়া বিভাগ। প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০০০।

দ্বিজ, নীলকণ্ঠ। *শ্ৰীশ্ৰী দামোদৰদেৱ চৰিত*। অসম সাহিত্য সভা। যোৰহাট। ১৯২৭।

দ্বিজ, ভূষণ। *শ্ৰীশ্ৰী শংকৰদেৱ*। অসম সাহিত্য সভা। যোৰহাট। ১৯৮৬।

দ্বিজ, ৰামৰায়। *গুৰুলীলা*। ৰামদিয়া দামোদেৱ সংঘ। ১৯৯০।

দেৱান, মণিৰাম। বুৰঞ্জী বিবেক ৰত্ন। বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগ। ১৮৩৮।

নাথ, ডম্বৰুধৰ। *আধুনিকতাৰ উন্মেষত শ্ৰীশ্ৰী আউনীআটী সত্ৰ*। বনলতা। ২০০৪।

নাথ, ৰাজমোহন (সম্পা.) ।*শ্ৰীশ্ৰী মাধৱদেৱৰ 'বৰগীত'* । যোৰহাট। প্ৰথম সংস্কৰণ, ১৯৪৫।

নায়ক, ৰুমী ।*সংগীত দাপোণ* । বনলতা প্ৰকাশন। গুৱাহাটী, একাদশ সংস্কৰণ, ২০১৬।

নেওগ, মহেশ্বৰ । *অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা*। গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশ, ১৯৭৪।

---। *পুৰণি অসমীয়া সমাজ-সংস্কৃতি*। গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশ, ১৯৮৫।

--- । *অসমৰ ধৰ্মৰ বুৰঞ্জী আন্ধাৰ আৰু পোহৰ*। অসম সাহিত্য সভা। যোৰহাট, প্ৰথম প্ৰকাশ, ১৯৮৮।

---। *পৱিত্ৰ অসম* । কিৰণ প্ৰকাশন। ধেমাজি, চতুৰ্থ সংস্কৰণ, ২০০৮।

---(সম্পা) । *স্বৰৰেখাত বৰগীত* । সংগীত নাটক একাডেমী। শ্বিলং, প্ৰথম প্ৰকাশ, ১৯৫৮।

---(সম্পা.)। গুৰু চৰিত কথা। চন্দ্ৰ প্ৰকাশন। গুৱাহাটী, পঞ্চম প্ৰকাশন, ২০২১।

---(সম্পা.)। *বৰদোৱা গুৰু চৰিত*। গুৱাহাটী বুক ষ্টল। প্ৰথম প্ৰকাশ, ১৯৭৭।

পাটগিৰি, জগন্নাথ(সম্পা.) । *সত্ৰ আৰু মঠ-মন্দিৰৰ ইতিবৃত্ত অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ* । মনোৰমা প্ৰকাশন। গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশন, ১৯৯১।

পাঠক, হৰিদেৱ । *বৰপেটাৰ এফিমান সংস্কৃতি* । শংকৰী কলা মন্দিৰ প্ৰকাশন। গুৱাহাটী, দ্বিতীয় সংস্কৰণ, ২০২০।

ফুকন, বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ । *ৰাগ সংগীত* । লয়াৰ্ছ প্ৰকাশন। গুৱাহাটী, পুনৰ মুদ্ৰণ, ২০১৭।

বন্দ্যোপাধ্যায়,হিৰন্ময় । *ঋকবেদ-সংহিতা* (দ্বিতীয় খণ্ড)। হৰফ প্ৰকাশন। কলকাতা, প্ৰথম প্ৰকাশ, বাংলা ১৩৫৮।

বৰগোহাঞি, নিৰুপমা । *অসম*। নেশ্যনেল বুক ট্ৰাষ্ট । পুনৰ মুদ্ৰণ, ২০১৪।

বৰগোহাঞি, হোমেন । *স্বাস্থ্যৰ সাধনা*। ষ্টুডেন্টচ্‌ ষ্ট'ৰচ। তৃতীয় সংস্কৰণ, ২০০৯।

বৰুৱা, মাধুৰ্য্যমণ্ডিত । *আধুনিক অসম আৰু শঙ্কৰদেৱ চৰ্চা*। ৰেখা প্ৰকাশন। গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৯।

বুজবৰুৱা, পল্লৱী ডেকা । *গৱেষণাৰ পদ্ধতি বিজ্ঞান* । বনলতা প্ৰকাশন। প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৭ ।

বুঢ়াভকত, নাৰায়ণ আতৈ । *গুণ নিধি ধাম*। নামঘৰীয়া প্ৰকাশন। বৰপেটা, প্ৰথম সংস্কৰণ,২০১১।

ভূঞা, বিপ্লৱজ্যোতি । *সভ্যতা১*। বহু -আনন্দ প্ৰকাশন। নগাঁও, প্ৰথম প্ৰকাশ,জানুৱাৰী, ২০২১।

মজুমদাৰ, তিলকচন্দ্ৰ। *সত্ৰ-দৰ্পণ* । মজুমদাৰ পুথি প্ৰকাশন। নগাঁও, প্ৰথম প্ৰকাশন, ২০০৫ ।

মজুমদাৰ, পৰমানন্দ (সম্পা.) । *বিজ্ঞান অন্ধবিশ্বাস আৰু সমাজ* । অসম প্ৰকাশন পৰিষদ। বিশেষ সংস্কৰণ, ২০০৩।

মহন্ত, জগন্নাথ । *সত্ৰীয়া নৃত্য-গীত-বাদ্যৰ হাতপুথি*। পঞ্চাংগী প্ৰকাশন। যোৰহাট, দ্বিতীয় প্ৰকাশ, ২০১৮ ।

মহন্ত, নিৰুপমা । *সত্ৰ সংস্কৃতিৰ ৰূপছাঁয়া ঃ আচাৰ-ৰীতি আৰু উৎসৱ-অনুষ্ঠান* । কোঁৰৰপুৰ বৰখাতপাৰ সত্ৰ। শিৱসাগৰ, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০০১ ।

মহন্ত, বাপচন্দ্ৰ । *শঙ্কৰদেৱৰ ব্যক্তিত্ব আৰু সত্ৰ ব্যৱস্থা* । অসম প্ৰকাশন পৰিশদ। প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০০৫ ।

ৰাজখোৱা, অৰবিন্দ । *অসমৰ সংস্কৃতি আৰু সাংস্কৃতিক পৰ্যটন*। বনলতা প্ৰকাশন। ডিব্ৰুগড়-১, ২০১৯।

ৰায়চৌধুৰী, শ্ৰী অনিল। *অসমৰ সমাজ ইতিহাসত নৱ-বৈষ্ণৱবাদ*। পূবেৰুণ প্ৰকাশন। গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০০০।

লেখাৰু; মজিন্দাৰ আৰু খগেন্দ্ৰ নাথ । *সত্ৰ আৰু সমাজ*। সৰ্বস্বত্ব প্ৰকাশন। দ্বিতীয় তাঙৱণ, ২০০৩।

লেখাৰু, উপেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ। *কথা গুৰু চৰিত* । আঙ্গিক প্ৰকাশন। গুৱাহাটী, সপ্তম প্ৰকাশ, ২০১৫।

শইকীয়া, নগেন। *গৱেষণা পদ্ধতি পৰিচয়* । কৌস্তুভ প্ৰকাশন। প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০০৯।

শৰ্মা, কীৰ্তিনাথ। *অসমীয়া সুৰ পৰিচয়* । বনলতা প্ৰকাশন। গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৪।

শৰ্মা, তীৰ্থনাথ। *আউনীআটী সত্ৰৰ বুৰঞ্জী*। আউনীআটী সত্ৰ। যোৰহাট, ১৯৭৫।

শৰ্মা, নবীন চন্দ্ৰ। *মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ* । বনলতা প্ৰকাশন। গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৪ ।

শৰ্মা, মুকুন্দ মাধৱ । *ভৰতৰ নাট্যশাস্ত্ৰ* (অনুদিত)। অসম নাট্য সন্মিলন। প্ৰথম প্ৰকাশ, ১৯৯১।

শৰ্মা,সত্যেন্দ্ৰনাথ । *অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত* । গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশ, ১৯৮৪ ।

হাজৰিকা, সূৰ্য্য (সম্পা.) । *শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ প্ৰসঙ্গত কিছু আলোচনা*। দি অসম কম্পিউটাৰচ্। তিনিচুকীয়া, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৭।

হাজৰিকা, যুগল। চাৰি সংহতি আৰু ইয়াৰ উৎপত্তি বিচাৰ। অফ্‌ছেৰ্টে প্ৰিন্টাৰ্ছ। ধেমাজী। প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৭।

হোছেইন, ইছমাইল। *বৰপেটা সত্ৰ ঃ ঐতিহ্য আৰু বিতৰ্ক* । নন্দন প্ৰকাশন। প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৭।

অভিধান

গোস্বামী, দীনেশ চন্দ্ৰ (সম্পা.) । *শৰাইঘাট অভিধান*। শৰাইঘাট প্ৰকাশন। গুৱাহাটী, চতুৰ্থ মুদ্ৰণ, ২০১৩।

গোস্বামী, পূৰ্ণচন্দ্ৰ দেৱ । *সংক্ষিপ্ত বৈষ্ণৱ অভিধান*। পুথিতীৰ্থ প্ৰকাশন। গোলাঘাট, চতুৰ্থ প্ৰকাশ, ২০১৫।

নেওগ, মহেশ্বৰ (সম্পা.) । *চন্দ্ৰকান্ত অভিধান* । গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়। তৃতীয় সংস্কৰণ, ১৯৮৮।

বৰুৱা, হেমচন্দ্ৰ । *হেমকোষ* । হেমকোষ প্ৰকাশন। দ্বাদশ সংস্কৰণ, ২০০৬।

স্মৃতিগ্ৰন্থ

কাকতি,কেশৱ (সম্পা.) । ভক্তিৰংগ (স্মৃতি গ্ৰন্থ, অসম ভাওনা সমাৰোহ-২০২২)। শ্ৰী শ্ৰী আউনীআটী সত্ৰ প্ৰকাশন। ২০২২।

দত্ত, মনোজ কুমাৰ (সম্পা.) । *নামসিংহ* (অসম নাম সমাৰোহ, স্মাৰক গ্ৰন্থ, শ্ৰীশ্ৰী আউনীআটী সত্ৰ)। শ্ৰীশ্ৰী আউনীআটী সত্ৰ প্ৰকাশন। টীয়ক যোৰহাট, ২০১০।

দাস, কৈলাস (সম্পা.) । *কৃষ্ণ-সূৰ্য্য* (স্মৃতি-গ্ৰন্থ,শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ সংঘ একসপ্ততিতম বাৰ্ষিক অধিৱেশন)। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ সংঘ প্ৰকাশন। ২০০২।

দেওৰজা, মনোজ কুমাৰ (সম্পা.) । *কৃষ্ণ-কথামৃত* (স্মৃতিগ্ৰন্থ, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ সংঘৰ ৮৮ সংখ্যক বাৰ্ষিক অধিৱেশন)। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ সংঘ প্ৰকাশন। ২০১৯।

নেওগ, মিলন (সম্পা.) । *ভক্তি-বৈভৱ* (স্মৃতিগ্ৰন্থ, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ সংঘৰ ৮৬ সংখ্যক বাৰ্ষিক অধিৱেশন)। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ সংঘ প্ৰকাশন। ২০১৭।

বৰুৱা,হেমচন্দ্ৰ (সম্পা.)। *দয়ানিধি* (স্মৃতিগ্ৰন্থ, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ সংঘৰ ৮৯ সংখ্যক বাৰ্ষিক অধিৱেশন)। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ সংঘ প্ৰকাশন। ২০২০।

শৰ্মা, দ্বিজেন (সম্পা.) । *ৰঙ্গকেলি* (স্মৃতিগ্ৰন্থ, অসম ভিত্তিত অংকীয়া ভাওনা সমাৰোহ-২০২১)। লেতেকুপুখুৰী লখিমপুৰ।

হাজৰিকা,চন্দ্ৰ (সম্পা.) । *নাৰায়ণজ্যোতি* (স্মৃতিগ্ৰন্থ, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ সংঘৰ ষষ্ঠবিংশতিতম কেন্দ্ৰীয় শিশু, যুৱ আৰু আইমাতৃ সমাৰোহ, নাৰায়ণপুৰ)। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ সংঘ প্ৰকাশন। ২০১৯।

কাকত/ আলোচনী

কলিতা, অনন্ত । *বিজ্ঞান শিক্ষা আৰু বিজ্ঞানমনস্কতা। গৰীয়সী* । ত্ৰয়োবিংশ বছৰ, দ্বাদশ সংখ্যা, ছেপ্তেম্বৰ,২০১৬। পৃ.-৩৫-৩৬।

কলিতা, পুলিন । *নামঘৰ উদ্ধাৰণৰ ঐতিহাসিক পটভূমি*। সাতসৰী। অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰী (সম্পা.) । দশম বছৰ, দ্বিতীয় সংখ্যা, ছেপ্টেম্বৰ, ২০১৪। পৃ.-২৫-২৯।

গোস্বামী, ৰমেশ চন্দ্ৰ । *বিজ্ঞান আৰু কলা-ইমেৰু-সিমেৰুনে?*। সাতসৰী। অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰী (সম্পা.) । দশম বছৰ, দ্বাদশ সংখ্যা, জুলাই, ২০১৫। পৃ.-৩১-৩৩ ।

গোহাঁই, হীৰেণ। *শংকৰদেৱ আৰু তেওঁৰ সময়*। সাতসৰী। অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰী (সম্পা.)। ত্ৰয়োদশ বছৰ, নৱম সংখ্যা, এপ্ৰিল, ২০১৮। পৃ.-২৭-৩৩।

পাঠক, মহানন্দ । *বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিত ধৰ্ম আৰু জীৱনবোধ*। গৰীয়সী । লক্ষ্মীনন্দন বৰা (সম্পা.)। ত্ৰয়োবিংশ বছৰ, দ্বিতীয় সংখ্যা, নৱেম্বৰ,২০১৫। পৃ.-১৯-২০।

মজুমদাৰ, বিমল। *তুলনামূলক দৃষ্টিত শঙ্কৰদেৱ চৰ্চা*। গৰীয়সী । লক্ষ্মীনন্দন বৰা (সম্পা.)। ত্ৰয়োবিংশ বছৰ, তৃতীয় সংখ্যা, নৱেম্বৰ,২০১৫। পৃ.-২০-২৪।

ইংৰাজী গ্ৰন্থ

Goswami, Keshavananda dev. *Post Sankardeva Vaisnavite Faith and culture of Assam*. New Delhi. 1st edition, 1988.

Deka, Umesh. *Language & Culture of North East India*. Rajendra Mohan Sarma & Dr. Rabindra Mohan Sarma, 1st Edtion, 2012

International Council on Monument and Sites (ICOMOS). EVALUATIONS OF CULTURA PROOERTIES.World Heritage Committee. 2008

K.Park.*Preventive and social medicine*. Banarsidas Bhanot Publication. 2009.

Medhi,kaliram. *Studies in Vaisnava Literature & culture of Assam*.Assam Sahitya Sabha. 1st edition, 1978.

The Modern Language Association. MLA, Handbook for writers of Research paper. The Modern Language Asspciation of America. New York, 8th Edition, 2016.

Tylor E.B ed. *Primitive culture*. Michigan university.1971

ৱেবচাইট

www. eveaгydayhealth.com .https://www.everydayhealth.com/fitness-pictures/health-benefits-of-dance.aspx

www.classicfm.com

https://www.classicfm.com/discovermusic/latest/quotes-about-classical-music/confucius#:~:text=confucius%3A%20%22Music %20produces%20a%20kind, human% 20nature %20cannot % 20d0% 20 without.%22

www.rlebassam.in https://www.rkbassam.inn/asm/rice-season

https://kadambarisangeet.com.https://kadambarisangeet.com/importance-of-classical-dance/

https://en.wikipedia.org https://en.wikipedia.org/wiki/Dance_and_health

https://as.vikaspedia.in https://as.vikaspedia.in/health/ManashikSwasthya/9b89829979c09a4-99a9bf9959bf9ce9b89be

সাক্ষাৎকাৰ/তথ্যদাতা

নাম	ঠিকনা	বয়স	জীৱিকা	তথ্য সংগ্ৰহৰ প্ৰসংগ
অংকুৰ জ্যোতি দাস	বৰপেটা সত্ৰ	৪৮	স্বাস্থ্য বিভাগ	বৰপেটা সত্ৰৰ ৰীতিত স্বাস্থ্য জড়িত দিশ সম্পৰ্কত।
উমাকান্ত টাকু	মাজুলী	৪৫	শিক্ষক	জনজাতীয় সমাজৰ লগত সত্ৰৰ সম্পৰ্ক
গিৰিশ বৰা	আউনীআটী সত্ৰ	২৫	পাচনি	আউনীআটী সত্ৰৰ কৃষি কৰ্ম সম্পৰ্কত।
গোপজিৎ পাঠক	বৰপেটা সত্ৰ	৩০	ব্যৱসায়ী	আতচবাজী ব্যৱসায় সম্পৰ্কত।
তুলসী ৰাজখোৱা	মাজুলী	৪৫	অধ্যাপক	সত্ৰ আৰু সমাজ সম্পৰ্কত।
দত্তদেৱ গোস্বামী	ভোগপুৰ সত্ৰ	২৫	সত্ৰাধিকাৰ	আধ্যাত্মিক বিজ্ঞান সম্পৰ্কত।
ধীৰেণ চেকনিধৰা	বৰবালি	৫০	বৰগীত শিক্ষক	সত্ৰীয়া গীতৰ সম্পৰ্কত।
নাৰায়ণ বুঢ়াভকত	বৰপেটা সত্ৰ	৬৫	ভকত	বৰপেটা সত্ৰৰ দৈনন্দিন কাৰ্য সম্পৰ্কত।
পৰমানন্দ দেৱ গোস্বামী	গড়মূৰ সত্ৰ	২৫	সত্ৰাধিকাৰ	গড়মূৰ সত্ৰৰ দৈনন্দিন কাৰ্য আৰু কৃষি কৰ্ম সম্পৰ্কত।
প্ৰৱিন শইকীয়া	আউনীআটী সত্ৰ	৫০	পাঠক	আউনীআটী সত্ৰৰ কৃষি কৰ্ম সম্পৰ্কত।
পীতাম্বৰ দেৱ গোস্বামী	আউনীআটী সত্ৰ	৭০	সত্ৰাধিকাৰ	আউনীআটী সত্ৰৰ আধ্যাত্মিকতা দিশ সম্পৰ্কত।

প্ৰেম ওজা	নতুন কমলাবাৰী সত্ৰ	৬৫	বৰবায়ন	সাংস্কৃতিক দিশৰ সম্পৰ্কত।
ফুল কুমাৰী দাস	বৰপেটা সত্ৰ	৪৮	ব্যৱসায়ী	বৰপেটা সত্ৰক কেন্দ্ৰ কৰি গঢ়ি উঠা বাণিজ্য সম্পৰ্কত।
বশিষ্ঠ দেৱ শৰ্মা	বৰপেটা সত্ৰ	৮০	সত্ৰাধিকা	সত্ৰৰ কাৰ্যত জড়িত বৈজ্ঞানিক দিশ সম্পৰ্কত।
বাবুল চন্দ্ৰ দাস	বৰপেটা সত্ৰ	৬০	অধ্যাপক	বৰপেটা সত্ৰৰ সংস্কৃতি সম্পৰ্কত।
মহেন্দ্ৰ হাজৰিকা	শ্ৰীভূঞা	৩৫	বৰগীত শিক্ষক	সত্ৰীয়া গীতৰ সম্পৰ্কত।
মনোজ কুমাৰ দাস	বৰপেটা সত্ৰ	৩৫	খোল প্ৰশিক্ষক	বৰপেটা সত্ৰৰ সাংস্কৃতিক দিশ সম্পৰ্কত।
মনোৰঞ্জন অধিকাৰী	সুন্দৰীদিয়া সত্ৰ	৫০	সমাজসেৱক	সত্ৰৰ পৰম্পৰাত বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিকোণ সম্পৰ্কত।
মনোৰঞ্জন দাস	বৰপেটা সত্ৰ	৫০	ভকত	বৰপেটা সত্ৰৰ দৈনন্দিন কাৰ্য সম্পৰ্কত।
ৰমেন গাম	মাজুলী	৪৭	খেতিয়ক	জনজাতীয় সমাজৰ লগত সত্ৰৰ সম্পৰ্ক।
ৰূপৰাম বুঢ়াভকত	বদলা সত্ৰ	৬৫	বুঢ়াভকত	আধ্যাত্মিকতা সম্পৰ্কত।
ৰূপেশ্বৰ বায়ন	আউনীআটী সত্ৰ	৪৫	বায়ন	আউনীআটী সত্ৰ শিল্প কৰ্ম সম্পৰ্কত।
হৰিচৰন বৰবায়ন	নতুন কমালাবাৰী সত্ৰ	৬৫	বৰবায়ন	সাংস্কৃতিক দিশৰ সম্পৰ্কত।
হৰিনাথ সূত্ৰধাৰ	দ-হাটী,বৰপেটা	২০	শিল্পী	কাঠ শিল্প তথা গুৰুআসন নিৰ্মাণ।
হেমেন বুঢ়া ভকত	বৰপেটা সত্ৰ	৬৫	ভকত	বৰপেটা সত্ৰৰ দৈনন্দিন কাৰ্য সম্পৰ্কত।

পৰিশিষ্ট—১

গৱেষণা বিষয়বস্তু সম্পৰ্কে তথ্যদাতা বা সাক্ষাৎকাৰ লোৱা ব্যক্তি সকলৰ পৰা তথ্য গ্ৰহণৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা প্ৰশ্নপত্ৰ

বিষয়—সত্ৰীয়া সংস্কৃতিত বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভংগী সম্পৰ্কে প্ৰশ্নপত্ৰ

১/ (ক) সংবাদদাতাৰ নাম ঃ...

(খ) ঠিকনা ঃ..

(গ) লিংগ ঃ পুৰুষ ( ) মহিলা ( )

(ঘ) বয়স ঃ ৬ ৰ পৰা ১৫ ( ) ১৬ ৰ পৰা ৩০ ( ) ৩১ ৰ পৰা ৫০ ( )

৫০ ৰ ওপৰৰ ( )

২/ শিক্ষাগত অৰ্হতা ঃ

অশিক্ষিত ( ) প্ৰাথমিক ( ) উচ্চ মাধ্যমিক ( ) উচ্চতৰ মাধ্যমিক ( )
স্নাতক ( )

স্নাতকোত্তৰ ( ) কাৰিকৰী শিক্ষা ( ) অন্যান্য..................

৩/ জীৱিকা ঃ খেতি ( ) দিন হাজিৰা ( ) গৃহিনী ( )

চাকৰি ( )................. অন্যান্য...............

৪/ সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ লগত আপুনি জড়িত হয়নে— হয় ( ) নহয় ( )

৫/ যদিহে আপুনি সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত তেন্তে কেনেদৰে—

জন্মসূত্ৰে ( ) সত্ৰীয়া ভকত বা বৈষ্ণৱ হিচাবে ( ) গৱেষক হিচাবে ( )

স্থানীয় বাসিন্দা ( ) অন্যান্য.........................

৬/ যদিহে সত্ৰত থকা ভকত বা সত্ৰৰ স্থানীয় বাসিন্দা বা গৱেষক তেন্তে আপুনি থকা বা জনা সত্ৰখন—

উদাসীন ( ) সত্ৰৰ নাম..................................
ঠিকনা.......................

অৰ্ধ উদাস ( ) সত্ৰৰ নাম..................................
ঠিকনা........................

গৃহস্থী ( ) সত্ৰৰ নাম.................................
ঠিকনা.......................

৭/ যদিহে সত্ৰৰ ভকত বা বৈষ্ণৱ তেন্তে সত্ৰত আপোনাৰ পদবি কি—

সত্ৰাধিকাৰ ( ) ৰাজ মেধি ( ) দেউৰী ( ) পাঠক ( )

নামলগোৱা ( )

বুঢ়া ভকত ( ) গায়ন ( ) বৰ বায়ন ( ) পাচনি ( )
অন্যান্য.................

৭/ আপুনি সত্ৰত থকা কিমান বছৰ হ'ল.................

৮/ সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰতি আপুনি আগ্ৰহীনে
আগ্ৰহী ( ) কিছুপৰিমানে আগ্ৰহী ( )

৯/ কি কি দিশত আগ্ৰহী
দৈনিক কাৰ্য ( ) ৰীতি-নীতি ( ) সাজ-পাৰ ( ) আচাৰ-ব্যৱহাৰ ( )
উৎসৱ অনুষ্ঠান ( ) আধ্যাত্মিকতা ( ) সাংস্কৃতিক ( ) বাক্য-বচন ( )
অন্যান্য.................................

১০/ কি কি দিশত আগ্ৰহী নহয় বা বেয়া লাগে
দৈনিক কাৰ্য ( ) ৰীতি-নীতি ( ) সাজ-পাৰ ( ) আচাৰ-ব্যৱহাৰ ( )
উৎসৱ অনুষ্ঠান ( ) আধ্যাত্মিকতা ( ) সাংস্কৃতিক ( ) বাক্য-বচন ( )
অন্যান্য.................................

১১/ সাম্প্ৰতিক সময়তো সত্ৰীয়া পৰম্পৰাৰ ৰীতি নীতি প্ৰাসঙ্গিকতা আছে নে? (যদি আছে বা নাই ইয়াৰ কাৰণ চমুকৈ)
....
....
....
....

১২/ সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰতি সমাজৰ আদৰ বৰ্তমান কেনেধৰণৰ—
....
....

১৩/ সত্ৰীয়া সংস্কৃতি পৰিত্যাগ কৰি আন ধৰ্মলৈ প্ৰত্যাৱৰ্তন কৰাৰ কাৰণ—
....
....

১৪/ সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ আধ্যাত্মিক শিক্ষাই জীৱন নিৰ্বাসত সহায়ক হয়নে—
....
....

১৫/ আপোনাৰ মতে সত্ৰীয়া সংস্কৃতি কেৱল

আধ্যাত্মিকতা ( )　　আধ্যাত্মিক-বিজ্ঞান ( )　　অন্যান্য.........................

১৬/ সত্ৰীয়া সংস্কৃতিত বিজ্ঞান জড়িত থকাটো বিশ্বাস কৰেনে—

কৰো ( )　　নকৰো ( )　　কিছু পৰিমানে কৰো ( )

১৭/ সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ শ্ৰীবৃদ্ধিৰ বাবে আপোনাৰ পৰামৰ্শ

....

....

....

১৮/ সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ ভৱিষ্যৎ সম্পৰ্কে আপোনাৰ মতামত

....

....

....

১৯/ সাম্প্ৰতিক সময়ত সত্ৰৰ সামাজিক দায়বদ্ধতা কেনেকুৱা

....

....

....

....

২০/ সমাজৰ বিকাশৰ দিশত সত্ৰৰ অৱদান আছেনে

....

....

....

২১/ শ্ৰেণী বৈষম্য দুৰ কৰাত সত্ৰসমূহৰ ভুমিকা কেনেধৰণৰ

....

....

পৰিশিষ্ট—২
সত্ৰীয়া গীত সম্পৰ্কে প্ৰস্তুত কৰা সমীক্ষাৰ প্ৰশ্নপত্ৰ

১. নাম—

২. ঠিকনা—

৩. আপুনি সংগীত ভাল পায়নে?

পাওঁ

নাপাওঁ

৪. সংগীত কিয় শুনে?

বিনোদনৰ বাবে

অৱসাদ দূৰ কৰিবলৈ

প্ৰেৰণা দিয়ে

অন্যান্য

৫. প্ৰতি দিনে আপুনি আনুমানিক কিমান সময় সংগীত শুনে?

৬. বৰগীত শুনি পাইছেনে?

পাইছোঁ

নাইপোৱা

৭. আপুনি নিয়মীয়াকৈ বৰগীত শুনে নেকি?

শুনো

নুশুনো

মাজে মাজে শুনো

৮. বৰগীত যদি শুনে কিয় শুনে?

ভক্তি ভাৱে

বিনোদনৰ বাবে

প্ৰশান্তি দিয়ে

অন্যান্য

৯. সংগীতে মানসিক তৃপ্তি প্ৰদান কৰে। আপুনি বিশ্বাস কৰেণে?

পৰিশিষ্ট—২

গৱেষণা বিষয়বস্তু সম্পৰ্কে তথ্যগ্ৰহণত তোলা ছবি

চিত্ৰ—১

বৰপেটা সত্ৰত দৈনন্দিন পৰিৱেশিত পুৱা প্ৰসংগ অনুষ্ঠান

চিত্ৰ—২

বৰপেটা সত্ৰত দৈনন্দিন পৰিৱেশিত পুৱা গোপিনী প্ৰসংগ অনুষ্ঠান

চিত্ৰ—৩

বৰপেটা সত্ৰত ভকতক ভোজনি বিতৰণ কৰা মূহুৰ্ত

চিত্ৰ—৪

বৰপেটা সত্ৰৰ গুৰুআসন বা সিংহাসন

চিত্ৰ—৫

আউনীআটী সত্ৰৰ গুৰুআসন বা সিংহাসন

চিত্ৰ—৬

গড়মূৰ সত্ৰৰ গুৰুআসন বা সিংহাসনৰ আৰ্হি

চিত্ৰ—৭

বৰপেটা সত্ৰৰ হৰিনাথ সূত্ৰধাৰৰ গুৰুআসন নিৰ্মাণ কৰাৰ মুহূৰ্ত

চিত্ৰ—৮

বৰপেটা সত্ৰৰ সন্মুখভাগত থকা ব্যৱসায় দোকান

চিত্ৰ—৯

গড়মূৰ সত্ৰৰ পুৰা প্ৰসংগ অনুষ্ঠান

চিত্ৰ—১০
বৰপেটা সত্ৰৰ মৃৎ শিল্প

চিত্ৰ—১১
বেতৰ বিচনী বনাই থকাৰ সময়ত আউনীআটী সত্ৰৰ ভকত

চিত্ৰ—১২
বৰপেটা সত্ৰৰ কমাৰ শিল্প

চিত্ৰ—১৩

আউনীআটী সত্ৰৰ উত্তৰহাটী শিশু ভকতসকলক খোল শিক্ষা দিয়া সময়ত

চিত্ৰ—১৪

বৰপেটা সত্ৰৰ দুৱাৰ আৰু কপালিৰ ভাস্কৰ্য

চিত্ৰ—১৫

সাক্ষাৎকাৰৰ সময়ত গৱেষক

চিত্ৰ—১৬

সাক্ষাৎকাৰৰ সময়ত গৱেষক

চিত্ৰ—১৭

সাক্ষাৎকাৰৰ সময়ত গৱেষক

চিত্ৰ—১৮

ইয়ালিৰ চিত্ৰ

ISSN : 0025-0422

JOURNAL OF THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA

THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA

सत्यं शिवं सुन्दरम्

Estd. 1949

Accredited Grade 'A' by NAAC

Volume-54, No.2 (V) 2020 (Science & Technology)
Vadodara
2020

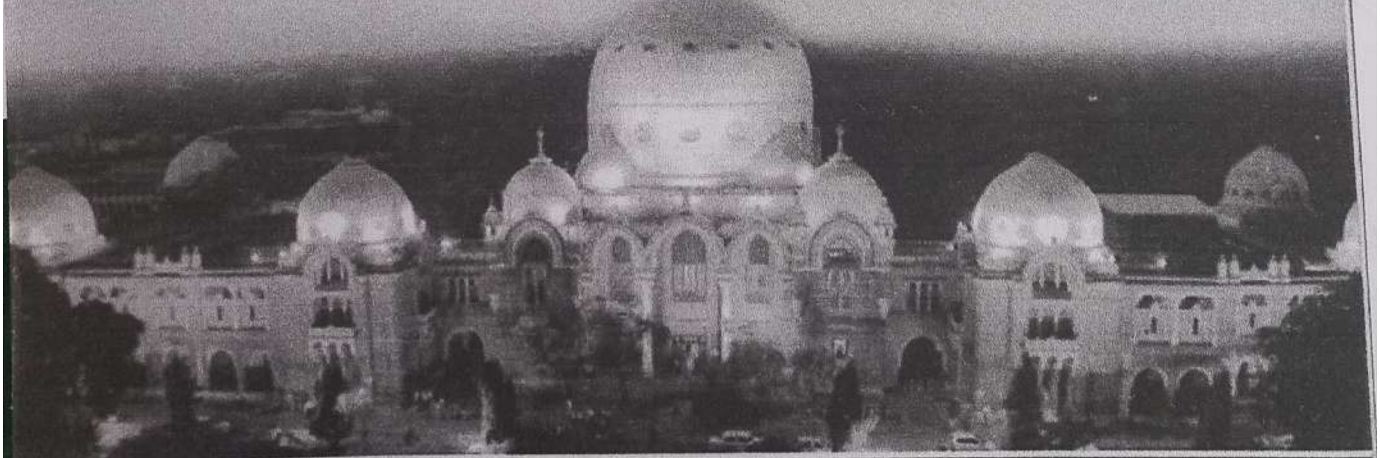

INDEX

S.NO	TITLE	PAGE NO
1	A STUDY OF DEPOSITORS' CONFIDENCE IN PRIVATE SECTOR BANK IN A TUMULTUOUS ECONOMIC SCENARIO	1
2	A STUDY OF THE CONTRIBUTION OF SATRIYA CULTURE TO ASSAMESE SOCIETY AND CULTURE	9
3	A STUDY ON DEEP LEARNING IN HEALTH CARE SYSTEM	12
4	DEEP LEARNING IN AGRICULTURAL DOMAIN – A SURVEY	16
5	IMPACT OF COVID-19 ON EDUCATION SECTOR IN INDIA	29
6	EFFECTIVE AND INTELLIGENT IMPLEMENTATION FOR CHILDREN WITHLEARNING DISABILITIES USING ANDROID TECHNOLOGY	33
7	AN EXPLORATORY DATA ANALYSIS PROCESS ON GROUNDWATER QUALITY DATA	41
8	A STUDY ON ORGANIZATIONAL CLIMATE AMONG EMPLOYEES WORKING IN AN MANUFACTURING SECTOR, CHENNAI	49
9	HAND WRITTEN CHARACTER RECOGNITION	54
10	IMAGE SEGMENTATION: A REVIEW	61
11	IMPACT OF ONLINE CLASSES ON COLLEGE STUDENTS IN CHENNAI DURING COVID-19 PANDEMIC	68
12	A STUDY OF GREEN MARKETING PRACTICES IN HOSPITALS OF CHHATTISGARH WITH REFERENCE TO THE FACILITIES (AS PER ASSOCIATION OF HEALTH CARE PROVIDERS INDIA STANDARDS)	75
13	A STUDY ON WORK LIFE BALANCE DURING THE PANDEMIC (COVID19) IN CHENNAI CITY	84
14	IMPLEMENTATION OF FUZZY LOGIC IN DIVERSE FIELDS	90
15	OPEN SOURCE IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE	97
16	RAINFALL PREDICTION USING MACHINE LEARNING ALGORITHMS	101
17	COMPARATIVE STUDY OF RICE DISEASE DETECTION METHODS	105

Journal of the Maharaja Sayajirao University of Baroda
ISSN : 0025-0422

A study of the contribution of satriya culture to Assamese society and culture

RUPAM GOGOI Research scholar Lakhimpur, pin784161 :: rupamgogoi7311@gmail.com

Abstract : Before the establishment of satra by Sankardeva, the society of Assam was in a state of turmoil. The Vaishnavaidelogy created a stable atmosphere in the Assamese system. Its main sub-divison was Satras. The main purpose of the Satra is to spreed and propagate Vaishnavism. Since the formation of society was another purpose of Sankardeva. Therefore in the later period of satra management, the contribution of many satriya cultures in the social system of Assam can be seen. Therefore, in this discussion, the contribution of Satriya culture will be discussed.

Key words : *Vaishnavism, Culture, Contribution, Society etc.*

1.0 Introduction : Sankardeva sows the seeds of satra in Assam. *''Satra is an essential part of the national life of Assam. The word Satra literally means session home Sacrifice, abode. In Assam the word 'Satra' is used to mean the center for the practice and propagation of Vaishnavism, consisting of Guru shishya*''[1]. Since the establishment of satra in Assam by Sankardeva, the subject of in the social system of Assam. Culture is changing. Culture changes with the passage of time. Many new cultures take place at certain times. Since the establishment of the satra in Assam, the cultures surrounding the satra have been introduced in parallel with the culture of Assam. Satriya culture is the culture of the surrounding environment, there is a counection between the Satra and the community. After the establishment of the Satra, the society is seen to be governed by the satriya rituals. In Assamese society, special contribution is being made in Satras. The Satras of the society, culture, education and literature have contributed in different direction.

2.0 Contribution of satriya culture to Assamese society and culture :

Assam is a mixed society. At the same time different ethnic groups live. The Satras are community centered. In recent times, Satras have become popular in the society because of the belief in Satras in the society. The customs of the society are formed in the style of a Satra. In the same way, the fastivals of the society are observed in the Satras from this it can be seen that there is a close relationship between the Satra and the society.

Since the formation of society was another purpose of Sankardeva. Therefore in the later period of satra management, the contribution of many satriya cultures in the social system of Assam can be seen. Which cannot be ignored at this time.

2.1 Social contribution

Assam is a mixed society. The Satras are going on with the focus on the community. Before the establishment of satra by Sankardeva, the society of Assam was in a state of turmoil. The Vaishnavaidelogy created a stable atmosphere in the Assamese system. Its main sub-divison was Satras. The main contribution of the sessions in the social culture of Assam is the ormation of society. This required a religious ideology. Nomines were the focal point of this ideology. Sankardeva's plan was to unite the society around the temple. The names of the villages were again connected with the Satra. Although the society was centered on Namghar, many principles and rules were adopted from the satriya style. Therefore, the current Satras are very popular in the society.

The Satras have contributed to the formation of a larger Assamese nation in the social system of Assam. Sankardeva's religious work imported knowledge to people of all castes and creeds with equal dignity. Discipleship was given to people of all races and ethinicities.

Therefore the Satras established by his ideology are also seen to have a place in the society irrespective of caste or creed. This was a significant contribution to Assamese society.

2.2 Cultural contribution :

The main purpose of the Satra is to spreed and propagate Vaishnavism. Of course, the culture aspect is predominant in the creation of Sankardeva. In the first place, the cultural aspect was involved in attracting people to Vaishnavism. But in later times, these cultural aspects gradually began to spreed in the public life of Assam.

2.2.1 Songs (geet)

One of the greatest creation of Sankardeva was 'geet'. He used the geet's as amedium to make general people have idea about religion or 'Dharma'. The geet's Sankardeva created with Madhavdeva and his others disiciples have the essence of folk classical music and can be presented in any scenario Borgeet, Bhotima, Naator geet, tutoy, chopoy etc are mentionable of all his creations. Ragas used in the mentioned geets are used in satriya geet too. Ragas are ohir, Ashowari, Beluaear, Bhotiyali, Bhupali,Dhanashree,Gouri,Gandhar, Kou, Kalyan, Kanaada,Lalita, Mallaar, Ramgiri, Purabi, Shyam, Shyagaraa, Shree, Shreegouri, Shree gandhaar, Sindhura, Suhai, Tur, Tur Botiali,Tur Bokhon,Borari and Bokhonto.

Borgeet, Bhatima, tutoy etc are perform regularly in the satras. Moreover geets are performed in auspicious occasions and festivals. Naator geets are performed in specially in Bhaunas and other drama shows. In the above mention ways we can see the geets are still given great importance in satras.

2.2.2 Dance (Nritya)

Created by Sankardeva & Madhavdeva, later given immense importance in the satras, the very popular music form is known as satriya songeet. From the time of Sankardeva the holy satras have preserve and continuing the flow of Dance, song instruments(Nitrya,Geet, Badya). *''Dance and songs are a intregal past of Drama. Moreover, the satriya Dance is given a folk twist and anew dance form was created and satras became a place rehearscls and cultureal instrument. The new dance form was later named as Satriya Nritya. This dance form recognized nation wide''*[2].

''Satriya Nritya is performed under certain regulations of the satra. Gayan-Baayan, Ujapaali, Notuwa, Ghumura, Sali Apsara, Naduvongi, Mansuk, Bhur Tal nritya etc are parts of satriya Nritya. The exception from the Onkiya Bhauna Sutradhar Nritya, Behar Nritya, Gohain Probekhor naas, Gopi Probekhor Naas are also included as a form of Satriya Nritya''[3].

2.2.3 Instrument (baidya)

Musical instruments are another great invention of Sankardeva. Musical instruments gives an another level of perfection to Dance and songs. Instruments invented by Sankardeva are generally used in pragers and holy occasions. Instruments are signed for holy rhythms.Dogol,Dhol, Mridong, Hinga, Bongkhi, Boorkaanh, Maadol, Hongkho, Ghanta are largely used instruments. Khol, Hongkho, Ghanta, kaanh, korotal etc are generally used in Bhaunas. All the instruments are plyed with specific rhythm. The mentioned instruments are a great part of Assamese culture.

2.3 literature contribution :

Literature is given great importance in Assam from very early time but earlies it was written all in praise of the king. But after, Sankardeva established stras, literature was developed in the environment of the satras, and we get this as proof in the charits. The satradhikars of the

satras wrote Naatok, Geet and Natika were written on based of the day to day life of Assamese people.

2.4 Contribution to Education

The satras were established for teaching Sankardevas disciples who were griatly interested in Sankardevas idea of education. Education was mainly given above living life and literature and Moral knowledge. The term education later on was used for many activities. Creativity, Skills, Dance, Singing, Drama all became parts of education. Satras play a great role in development of curricular activities.

3.0 Conclusion

From the above cited discussion we can sum up some of the points-

1. The cultural has a great on the Assamese society.
2. The contribution through literature, culture and educational process is greatly acceptable to the Assamese society till date.
3. Though we can see diverse culture in our society but Satriya culture still have great importance and it is helping many un employees to get a living.
4. This cannot be an end to this discussion and is a vast filed to know.

Footnote

[1] Pitambar Deva Goswami, Satriya Utsavor Porichoy Aru Tatparya, page no-18
[2] Bhabo Prasad chaliha (ed.), Sankari sangskriti adhayayan, page no-230
[3] Pitambar Deva Goswami, Satriya Utsavor Porichoy Aru Tatparya, page no-279

BIBLIOGRAPHY

Bayan, Tileswar (Ed.): Monikanchan Milon, Dhuwahat Beloguri Satra, Narayanpur, 2nd Edition-2012
Chaliha,Bhaba Prasad (ed.) : Sankari sangskriti adhayayan, 1st edition 1976
Goswami, Keshabananda Deva: Satra Sanskriti Ruprekha, Banalata Publication, Panbazar, Guwahati-1,Revised 6th Edition-2014
Goswami, Pitambar Deva: Satriya Utsavor Porichoy Aru Tatparya, Koustav Publication, Dibrugarh, 1st Edition-2016
Mahanta, Nirupama: Satra-Sanskritir Raupachamaya: Achar-Reeti Aru Utsav-Anusthan, Konwarpur Borkhatpar Satra,Sivsagar, 1stPublication-2001
Saikia, Manik: Sanskriti Sangya Aru Swarup, Sabda Publication, Jorhat,1stPublication-2013

http//www.xahitya.org
http//Wikipedia.org

ISSN : 2454-3837

Vol.-VIII | Issue-I | March 2022

সম্প্ৰীতি
sampriti

ৰাষ্ট্ৰীয় গৱেষণা পত্ৰিকা

Double Blind Peer Reviewed National Research Journal of Humanities and Social Sciences

UGC-CARE
Listed Journal
(Bi-Lingual)

ISSN 2454-3837

Editor in Chief
Dr. Dhiraj Patar

Assistant Editor
Dr. Rumi Patar

সম্প্ৰীতি

ISSN : 2454-3837

ৰাষ্ট্ৰীয় গৱেষণা পত্ৰিকা

SAMPRITI

DOUBLE BLIND PEER REVIEWED NATIONAL RESEARCH JOURNAL OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Vol.-VIII, Issue-I, March 2022

UGC-Care listed Journal

(Bi-Lingual)

Editor in Chief

Dr. Dhiraj Patar

Assistant Editor

Dr. Rumi Patar

Special support by the Department of Assamese
North Lakhimpur College (Autonomous)

SAMPRITI PUBLICATION
NEAR GAUHATI UNIVERSITY
ASSAM FOREST SCHOOL-781014

Content

অভিধানতাত্ত্বিক বিশ্লেষণৰ আধাৰত হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ *হেমকোষ*
ড° অভিজিত বৰা 13-26

অসমৰ প্ৰথম কৃষক বিদ্ৰোহ - ফুলগুৰি ধেৱা
ড° ধনদা কাকতি 27-34

ভক্তি আন্দোলন আৰু চুফীবাদ
কৰিশ্মা হাজৰিকা 35-46

কথা-গুৰু-চৰিত আৰু বুৰঞ্জী সাহিত্যত সম্বন্ধবাচক শব্দৰ প্ৰয়োগ ঃ এক তুলনামূলক অধ্যয়ন
ড° কণিমা পাঠক 47-59

অসমীয়া ভাষাত ভাষা মিশ্ৰণ (Code Mixing) আৰু ভাষা সংক্ৰমণ (Code Switching)
ড° চন্দনা ডেকা 60-72

পৰাগ কুমাৰ দাসৰ প্ৰবন্ধত প্ৰকাশিত অসমৰ অৰ্থনৈতিক প্ৰসংগ
চন্দন জ্যোতি চুতীয়া, ড° নীৰাজনা মহন্ত বেজবৰা 73-83

অম্বিকাগিৰি ৰায়চৌধুৰীৰ কবিতাত জাতীয়তাবাদ ঃ এটি বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন
ড° মিণ্টু বৰা 84-91

সত্ৰীয়া গীত চৰ্চা ঃ এক বৈজ্ঞানিক বিশ্লেষণ
ৰূপম গগৈ, ড° ৰাতুল ডেকা 92-101

ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াৰ চুটিগল্প 'বৰ্ণনা' আৰু তাৰ আধাৰত নিৰ্মিত চলচ্চিত্ৰ
ইতিহাস ঃ এক তুলনামূলক অধ্যয়ন
প্ৰিয়াঙ্কা কাশ্যপ 102-113

Sampriti
Vol : Vol.-VIII, Issue-1, March 2022
ISSN:2454-3837
pages : 90-99

সত্ৰীয়া গীত চৰ্চা ঃ এক বৈজ্ঞানিক বিশ্লেষণ

ৰূপম গগৈ
গৱেষক, অসমীয়া বিভাগ, বড়োলেণ্ড বিশ্ববিদ্যালয়
email- rupamgogoi7311@gmail.com

ড° ৰাতুল ডেকা
সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ, বড়োলেণ্ড বিশ্ববিদ্যালয়

সংক্ষিপ্তসাৰ

শংকৰদেৱ আৰু তেওঁৰ শিষ্যসকলে বৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ অৰ্থে প্ৰতিষ্ঠা কৰা সত্ৰ অনুষ্ঠানসমূহ পৰৱৰ্তী সময়ত অসমৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ মূল উপজীৱ্য হৈ পৰে। সত্ৰ অনুষ্ঠানত ধৰ্মীয় চৰ্চাৰ লগতে সাংস্কৃতিক কাৰ্যসমূহৰ চৰ্চা দৈনন্দিন ভাৱে চলি আহিছে। ইয়াৰ ভিতৰত সত্ৰীয়া গীত উল্লেখযোগ্য। এই গীত চৰ্চাৰ ধাৰা শংকৰদেৱে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল। পাছত তেওঁৰ শিষ্য-প্ৰশিষ্যসকলে প্ৰসাৰিত কৰে। শংকৰদেৱৰ দিনৰ পৰাই গীত চৰ্চাৰ এক গতিশীল ধাৰা আৰম্ভ হৈছিল। গীতসমূহো ধৰ্মীয় দিশত বৰ্তমান সত্ৰসমূহে জড়িত কৰি পৰিৱেশন কৰি আছে। বৰ্তমানো সত্ৰীয়া গীতসমূহৰ বিশ্লেষণ, গীতসমূহৰ সুৰ,লয়, সম-সাময়িক যুক্তিযুক্ততা আদিৰ বিচাৰ বিশ্লেষণ হোৱা নাই। সাম্প্ৰতিক সময়ত সংগীত এক চিকিৎসা বিদ্যাৰ লগত জড়িত হৈ পৰিছে। গতিকে মধ্য যুগতে আৰম্ভ হোৱা সত্ৰীয়া গীতসমূহৰ সাম্প্ৰতিক গুৰুত্ব সম্পৰ্কে 'সত্ৰীয়া গীত চৰ্চা এক বৈজ্ঞানিক বিশ্লেষণ' শীৰ্ষক অধ্যয়ন কৰা হ'ব।

সূচক শব্দ ঃ সংগীত, বৈজ্ঞানিক, ৰাগ, সত্ৰ আদি।

০.১ বিষয়ৰ পৰিচয় ঃ

শংকৰদেৱ আৰু তেওঁৰ শিষ্যসকলে অসমৰ বিভিন্ন স্থানত সত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে। ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ উদ্দেশ্য প্ৰতিষ্ঠা কৰা সত্ৰবোৰ অসমৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ মূল চালিকা শক্তি হৈ পৰিল। পৰৱৰ্তী সময়ত অসমত, সমাজৰ কাম কাজ চলোৱাত সত্ৰসমূহৰ নিৰ্দেশনা বা সমাজে সত্ৰক অনুকৰণ কৰা ৰীতি প্ৰৱৰ্তন হ'ল। বৰ্তমানো হৈ আছে। সত্ৰীয়া পৰিৱেশত বিভিন্ন সময়ত ভিন্ন সংস্কৃতি পৰিৱেশন হয়। এই সংস্কৃতিসমূহক সত্ৰীয়া সংস্কৃতি বুলি কোৱা হয়। সত্ৰত থকা সত্ৰাধিকাৰ আৰু ভকতসকলে বিশেষকৈ কেৱলীয়া সত্ৰত ভকতসকলৰ মাজত দৈনন্দিন বিভিন্ন কাৰ্য সমাপন কৰে। সামাজিক জীৱনৰ গৃহস্থী ঘৰএখনত যেনেদৰে বিভিন্ন কাম কাজ প্ৰতি দিনেই সম্পন্ন কৰা হয় । ঠিক তেনেদৰে সত্ৰৰ পৰিৱেশতো তেনে কিছু পালিত কৰ্ম আছে। এই কৰ্মসমূহ দৈনিক সত্ৰত চলি থাকে।

সত্ৰৰ পৰিৱেশত এই কাম-কাজবোৰৰ লগতে সাংস্কৃতিক দিশৰ চৰ্চা মন কৰিব লগীয়া বিষয়। অসমত সংগীতৰ এক পৰম্পৰা আছিল। সেই পৰম্পৰাক দৈনন্দিন চৰ্চা ৰূপত শংকৰদেৱে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। তেখেতে ধৰ্ম প্ৰচাৰতো সংগীত এক মাধ্যম হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। বৰ্তমানো সত্ৰসমূহত অন্যান্য সাংস্কৃতিক কাৰ্যসমূহৰ লগতে গীতে প্ৰাধ্যান্য পোৱা দেখা যায়। সত্ৰীয়া পৰিৱেশত পৰিৱেশিত গীতসমূহৰ সাম্প্ৰতিক স্থিতি, গুৰুত্ব সম্পৰ্কে 'সত্ৰীয়া গীত চৰ্চা ঃ এক বৈজ্ঞানিক বিশ্লেষণ' শীৰ্ষক আলোচনা পত্ৰত আলোকপাত কৰা হ'ব।

০.২ অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য ঃ

প্ৰস্তাৱিত বিষয়টো অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য হ'ল—

. সত্ৰৰ গীতসমূহৰ পৰিচয় প্ৰয়োগ দাঙি ধৰা।

. সত্ৰত পৰিৱেশিত গীতসমূহত নিহিত থকা যুক্তি আৰু গূঢ়তা বিচাৰ কৰা।

. সত্ৰীয়া গীতসমূহৰ বাস্তৱ ভিত্তি বিচাৰ কৰা।

০.৩ অধ্যয়নৰ পৰিসৰ ঃ

প্ৰস্তাৱিত বিষয়টো অধ্যয়ন বাবে সত্ৰত পৰিৱেশিত গীতসমূহ অধ্যয়নৰ পৰিসৰত ৰখা হৈছে। অধ্যয়নৰ সুবিধাৰ বাবে প্ৰকাশিত সত্ৰীয়া গীতসমূহৰ সহায় লোৱা হৈছে। সত্ৰীয়া গীত চৰ্চা কৰা ব্যক্তিসকলক অধ্যয়নৰ পৰিসৰত ৰখা হৈছে।

০.৪ অধ্যয়নৰ পদ্ধতি ঃ

প্ৰস্তাৱিত বিষয়টো অধ্যয়ন কৰা হৈছে মূলতঃ ক্ষেত্ৰভিত্তিক। বিভিন্ন সমল ব্যক্তিৰ পৰা লোৱা মৌখিক সাক্ষাৎকাৰক ইয়াত গুৰুত্ব দিয়া হৈছে যদিও বিষয়টোৰ সূক্ষ্ম অধ্যয়নৰ স্বাৰ্থত বিভিন্ন প্ৰাসংগিক গ্ৰন্থৰ সহায় লোৱা হৈছে। গৱেষণাৰ বিভিন্ন প্ৰসংগত নিজস্ব বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা হৈছে । বিষয়বস্তু অধ্যয়নৰ বাবে বিশ্লেষণাত্মক পদ্ধতিৰ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। প্ৰয়োজন অনুসৰি বৰ্ণনামূলক আৰু তুলনামূলক পদ্ধতিৰ সহায় লোৱা হৈছে।

১.০ সত্ৰীয়া গীতৰ পৰিচয়

চৰ্যাপদৰ পৰাই অসমীয়া গীতৰ লিখিত ৰূপ পোৱা যায়। লিখিত ৰূপৰ আগতেই মৌখিক ৰূপৰ সৃষ্টি হয়। সেয়ে ক'ব পাৰি যে চৰ্যাপদৰ আগৰ পৰাই অসমীয়া গীতৰ চৰ্চা

আছিল। "শংকৰদেৱে ভৰতৰ নাট্যশাস্ত্ৰৰ নৃত্য-নাট্যৰ সম্পদসমূহক লৈ থলুৱা উপাদানৰ সৈতে সংযোগ ঘটাই যি সংগীতৰ ধাৰাৰ প্ৰবৰ্তন কৰিলে, ইয়াক দৰাচলতে শুদ্ধৰূপত 'শংকৰী সংগীত বা 'সত্ৰীয়া গীত' বুলি ক'লে ভুল নহয়।"(নাৰায়ণ চন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী, সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ স্বৰ্ণৰেখা, পৃ.—৫৮০) গীত গাবৰ বাবে ৰচিত। সেয়ে গীতত সুৰ সংযুক্ত হৈ থাকে। সুৰৰ সংযোগত গীতবোৰ শ্ৰুতি মধুৰ হয়। সত্ৰৰ বিভিন্ন কাম-কাজত পৰিৱেশিত গীত-পদসমূহৰ সত্ৰীয়া গীতৰ ভিতৰুৱা। পুৱা প্ৰসংগৰ পৰা, বৰগীত, ভাওনাৰ গীতলৈকে সকলোখিনি গীতেই সত্ৰীয়া গীতৰ অন্তৰ্গত। সত্ৰভেদে নৈমিত্তিক অনুষ্ঠানৰ কিছুমান গীত পদ বেলেগ।

সত্ৰৰ অনুষ্ঠানত পৰিৱেশিত সকলোবোৰ গীতেই সত্ৰীয়া গীত হিচাপে স্বীকৃতি দিব পাৰি। সত্ৰীয়া গীতসমূহত কেৱল শংকৰদেৱ , মাধৱদেৱৰ সৃষ্ট নহয়। তাৰ লগতে তেওঁলোকৰ শিষ্য-প্ৰশিষ্য, পৰৱৰ্তী সত্ৰাধিকাৰ সকলে ৰচনাকৰা গীত পদৰৰ প্ৰচলন আছে।

২.০ সত্ৰীয়া গীতৰ শ্ৰেণী বিভাগ আৰু প্ৰয়োগ

সত্ৰীয়া গীতসমূহক পাঁছটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি— (ক) নিত্য প্ৰসঙ্গৰ গীত, (খ) বৰগীত, (গ) ভাওনাৰ গীত, (ঘ) নৈমিত্তিক অনুষ্ঠানৰ গীত, আৰু (ঙ) অন্যান্য।

(ক) নিত্য প্ৰসঙ্গৰ গীত— সত্ৰত দৈনন্দিন চৈধ্য প্ৰসংগৰ অনুষ্ঠান হয়। প্ৰতি দিনে চৈধ্য প্ৰসঙ্গৰ অনুষ্ঠানত —বৰগীত,ভটিমা, টোটয়, চপয়, গায়নৰ গীত, ওজাৰ গীত, প্ৰভাতী গীত, আৰতি আৰু সংকীৰ্তন থাকে। নিত্য প্ৰসঙ্গৰ কেইবাঠাইটো বৰগীতৰ ব্যৱহাৰ হয়। অৱশ্যে প্ৰতিটো বৰগীতৰ তাৎপৰ্য আৰু ৰাগ বেলেগ ।

প্ৰসঙ্গৰ গীতৰ বাবে নামলগোৱাজনে অতি কমেও তিনিটা ৰাগ জানিব লাগে। পুৱা, বিয়লি আৰু ৰাতিৰ প্ৰসঙ্গৰ বাবে। ৰাগ গোৱাৰ পাছতে অন্যান্য গীতসমূহ পৰিৱেশন কৰে।

ভটিমা ঃ শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱে স্তুতি বা প্ৰশংস্তিসূচক এক শ্ৰেণীৰ গীত ৰচনা কৰিছিল, সেয়া হ'ল—ভটিমা। "প্ৰাচীন ভাৰতবৰ্ষত ভট্ট বা ভাট নামৰ শ্ৰেণীৰ গায়ক আছিল। তেওঁলোকে ৰজা -মহাৰজা, কন্যা-জীয়ৰী আদিৰ গুণ-গৰিমা দেশে দেশে গাই ফুৰিছিল। তেওঁলোক স্তাৱক বা প্ৰশংসাকাৰী, বা গুণ কীৰ্তনকাৰী। ভাটৰ লগত কিছু পৰিমাণে সংগতি থকা চৰণ, গুজৰাটৰ ভৰত, গায়ক আদিৰ মিল পৰিলক্ষিত হয়। পুৰণি অসমীয়া সাহিত্যত নট-ভাটৰ উল্লেখ আছে। তীৰ্থ ভ্ৰমণ কৰিবলৈ যোৱাৰ প্ৰসংগত শংকৰদেৱে নট-ভাট আদিক লগ পোৱাৰ কথা পোৱা যায়। এনে ভাট পৰম্পৰাই যেন শংকৰদেৱৰ কল্পনাত সুৰভি ভাট আৰু হৰিদাস ভাট স্বৰূপে ধৰা দিছিল। ভাটৰ স্তুতিমূলক গীতৰ নামেই ভটিমা।"(নবীনচন্দ্ৰ শৰ্মা, মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ, পৃ.—২৬১)

ভটিমাৰ স্তুতি বা প্ৰশস্তিসমূহলৈ লক্ষ্য কৰি চাৰিটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি—দেৱভটিমা, নাট ভটিমা, ৰাজ ভটিমা আৰু গুৰু ভটিমা।

দেৱ ভটিমাত দেৱতাৰ প্ৰশস্তিমূলক। 'বন্দে গোবিন্দ গোপীজন মানন্দা', 'জয় জগদীশ ঈশ', 'পেখিয়ে চানুৰ সভা মই' এই তিনিটি গীতক দেৱ ভটিমা বুলি কোৱা হয়। বালক কৃষ্ণৰ বৰ্ণনা গীত তিনিটা সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে।

শংকৰদেৱে ৰচনাকৰা নাটকৰ লগতো ভটিমা জড়িত কৰাইছিল। নাটৰ আৰম্ভণি,

নাটৰ মাজত আৰু নাটৰ শেষত ভটিমা প্ৰয়োগ কৰিছিল। নাট ভটিমাবোৰত উপাস্যদেৱতাৰ গুণগৰিমা, কৃষ্ণ-ৰামৰ ৰূপ গুণ , নায়ক-নায়িকাৰ ৰূপ-গুণ আৰু শেষত মুক্তি মংগল ভটিমাৰ প্ৰয়োগ দেখা পোৱা যায়।

শংকৰদেৱে কোঁচ ৰজা নৰনাৰায়ণৰ প্ৰশস্তিমূলক এটি গীত তেওঁৰ ৰাজসভাত পৰিৱেশন কৰিছিল। সেই গীতটোকে ৰাজ ভটিমা বোলা হয়। গুৰু ভটিমা মাধৱদেৱে ৰচনা কৰিছিল। মাধৱদেৱে তেওঁৰ গুৰু শংকৰদেৱৰ প্ৰশস্তিসূচক এটি গীত ৰচনা কৰিছিল। 'জয় গুৰু শংকৰ সৰ্বগুণাকৰ' এই গীতটোক গুৰু ভটিমা বোলা হয়।

টোটয় -চপয় ঃ শংকৰদেৱে সংস্কৃত গ্ৰন্থৰ আৰ্হিৰে অসমীয়া ভাষাত গীত পদ ৰচনা কৰিছিল। তাৰ ভিতৰত টোটয় পদ সংস্কৃতৰ আৰ্হিৰে ৰচনা কৰা। টোটয় শ্লোক হিচাপে ব্যৱহৃত সংস্কৃতত । শংকৰদেৱে 'মধু দানৱ দাৰণ দেৱ ৱৰম' তোটয় ৰচনা কৰে। এই টোটয়ৰ বিশেষত্ব হ'ল যে বাৰটা অক্ষৰত ৰচনা কৰা হয়। টোটয়ত বিষ্ণুৰ স্তুতি বৰ্ণনা কৰা হৈছে।

চপয় হ'ল—"সং চতুষ্পদী। চাৰি ফাঁকি থকা, পৰষ্পৰে মিল হোৱা চাৰি ফাঁকিৰ এবিধ ছন্দেৰে ৰচনা কৰা বিষ্ণু স্তৱক।"(হেমকোষ, ৩৩৬)

(খ) বৰগীত ঃ সত্ৰত পৰিৱেশিত গীতৰ ভিতৰত বৰগীত উল্লেখযোগ্য। বৰগীতবোৰ শংকৰদেৱ মাধৱদেৱে ৰচনা কৰা গীতবোৰকে বুজায়। "আভিধানিক মতে 'বড়' মানে শ্ৰেষ্ঠ বা উৎকৃষ্ট আৰু 'গীত' মানে কথা বা প্ৰৱচন। পূৰ্ণাৰ্থ— উৎকৃষ্ট কথা।"(নাৰায়ণ চন্দ্ৰ গোস্বামী, ৬০০)

বৰগীতবোৰ প্ৰথমে কেৱল গীত বুলিহে কোৱা হৈছিল। বৈষ্ণৱ পৰম্পৰাত অন্যান্য গীতসমূহতকৈ শংকৰ-মাধৱৰ গীতক উচ্চ পৰ্যায়ত বা পৃথক হিচাপে পৰিচয় কৰাবৰ বাবে তেওঁলোকৰ পৰৱৰ্তীসময়ত তেওঁলোকৰ গীতসমূহক 'বৰগীত' বোলা হয়।

বৰগীতবোৰৰ বিষয়বস্তু অনুসৰি ভাগ কৰিব পাৰি—

বৰগীতৰ বিষয়বস্তু অনুসৰি চাৰিটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি (ক) কৃষ্ণৰ মহিমা প্ৰকাশক, (খ) ভক্তিপ্ৰকাশক, (গ) আত্মজ্ঞান (ঘ) উপদেশাত্মক।

(ক) কৃষ্ণৰ মহিমা প্ৰকাশক বৰগীতবোৰ কেইবাটাও ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি—

(১)শ্ৰীকৃষ্ণৰ প্ৰশস্তি বা স্তুতি সূচক 'জয় জয় যাদৱ', নাৰায়ণ চৰণে কৰোঁহো গোহাৰি' আদি, (২) ৰূপ সৌন্দৰ্যৰ বৰ্ণনা'মধুৰ মুৰুতি মুৰাৰু' আদি, (৩) কৃষ্ণৰ লীলা বিষয়ক—জাগৰণৰ গীত-'উঠ উঠ বাপু চান্দ বয়ন', 'উঠৰে উঠ বাপু গোপালহে' আদি। খেলনৰ গীত— 'বিৰিন্দাবনে কেলে যশোদানন্দ লালনা', গোপাল খেলে বালক বালক সংগে' আদি। চলনৰ গীত—'মাই হেৰ গোকুল চান্দ আৱে',' পৰভাতে শ্যামকানু ধেনু লৈয়া সংগে','আলোভাই চল আইস যাই বিৰিন্দাবণে', আদি। লীলা বিষয়ক—'আগো মাই বিৰিন্দাবণে', আদি। নৰ্তন—'ভালি নাচে মদন গোপাল', আদি। লীলা বিষয়ক—'আগো মাই তোহাৰি চৰণ যদুমনি' আদি এই শ্ৰেণীৰ বৰগীত।

(খ)ভক্তিপ্ৰকাশক বৰগীত— (১)নামৰ মহিমা প্ৰকাশক গীত—'বোলহু ৰাম নামেসে মুকুতি নিদানা', (২)ভক্তিৰ মহিমা প্ৰকাশক— 'নাহি নাহি ৰময়া বিনে', (৩) চিন্তন —' গোবিন্দ চিন্তু বাল গোপালং', 'পৰভাতে সুমৰো গোবিন্দ হৃষীকেশ', (৪)ভক্তি বিৰহ— 'গোপিনী প্ৰাণ', কাহেনু গয়োৰে গোবিন্দ', আদি এই শ্ৰেণীৰ বৰগীত।

(গ) আত্মজ্ঞান বৰগীত— (১) আত্মনিবেদনমূলক—'শ্ৰী ৰাম মই পাপী', (২) মন প্ৰবোধমূলক—'পামৰ মন ৰাম চৰণে চিত্ত দেহু', (৩) উপলব্ধি—'গোপালে কি গতি কৈলে','পাৰে পৰি হৰি', এই শ্ৰেণীৰ বৰগীত।

(ঘ) উপদেশাত্মক বৰগীত— (২) উপদেশ—'শুনলো পণ্ডিত, হৰিপদ সেৱা ৰসে থিৰ কৰু চিত্ত' এই শ্ৰেণীৰ গীত।

বৰগীতৰ পৰিৱেশনৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় "পুৱাৰ ভাগত মাথোন শ্যাম, শ্যামগড়া, ললিত, কৌ, অহিৰ, কল্যাণ আৰু পূৰবী— এই সাতোটি ৰাগৰ গীতহে গোৱা হয়।"[২০] পুৱাৰ ভাগত এই ৰাগকেইটা পৰিৱেশনৰ লগত দেখা যায় যে তাৰ লগত বৰগীতটোৰ অৰ্থ আৰু সুৰ-লয়-তাল জড়িত হৈ থাকে । পুৱাৰ ভাগতে মানুহে কোলাহল বা উচ্চ ধ্বনি আদি গ্ৰহণ নকৰে। পুৱাৰ পৰিকল্পনাই দিনটোৰ বাবে কৰ্ম স্পৃহা বৃদ্ধি কৰে। সেয়ে এনে সময়ত শান্ত সমাহিত ধ্যান আদি জন্মাব পৰা গীতে মানুহক প্ৰেৰণা দিয়ে। গতিকে এই সময়ত এই ৰাগৰ গীত গোৱা হয়। এই ৰাগ কেইটাত প্ৰাৰ্থনা, জাগন আদিৰ ভাৱ ফুটি উঠা দেখা যায়।

বিয়লি প্ৰসঙ্গ অনুষ্ঠানত পৰিৱেশন কৰা বৰগীতবোৰ ৰাগ ভাটিয়ালী, বসন্ত, আশোৱাৰী,কল্যাণ আদি ৰাগ গায়। প্ৰাৰ্থনা, ৰং ধেমালি, আনন্দ, প্ৰৱেশ -প্ৰস্থান আদিৰ গীতৰ লগত এই ৰাগ গোৱা হয়।

আনহাতে নাটত সৰহ সংখ্যক গীত পোৱা যায়। নাটত পোৱা গীতৰ ৰাগবোৰ— সিন্ধুৰা, কানাৰা, আশোৱাৰী, গৌৰী, কৌ, শ্ৰীগৌৰী, কৌ, শ্ৰীগৌৰী, বেলোৱাৰ, বৰাৰী,শ্ৰীগান্ধাৰ, ভাটিয়ালী, পূৰবী, সুহাই, মাহুৰ কল্যাণ, কেদাৰ, গান্ধাৰ , অহিৰ , শ্ৰী মাহুৰ ধনশ্ৰী, নাটমল্লাৰ সাৰঙ্গ, নাট, কেদাৰ, শ্যাম, তুৰবসন্ত, শ্ৰীপয়াৰ আদি। এই ৰাগবোৰে নাটত বিৰহ, শৃংগাৰ, যুদ্ধ ভয়াবহতা আদিৰ উপস্থাপন কৰে। নায়ক-নায়িকাৰ প্ৰৱেশ-প্ৰস্থান, আনন্দ-বিষাদ আদিও ৰাগবোৰত প্ৰতিফলিত হয়।

(গ) ভাওনাৰ গীত— সত্ৰত পৰিৱেশিত নাটক বিশেষকৈ অংকীয়া নাটবোৰৰ গীতৰ প্ৰয়োগ লক্ষ্য কৰা যায়। "নাটৰ এটা প্ৰধান অংগ গীত। নাটকীয় চৰিত্ৰসমূহৰ বিবিধ কাৰ্যৰ উপৰি মনৰ হাব-ভাব আদি বুজাবলৈ বা প্ৰকাশ কৰিবলৈকো গীতৰ আশ্ৰয় লোৱা হয়।"[২১] শংকৰদেৱ মাধৱদেৱে নাটত গীত ৰচনা ৰাগৰ ব্যৱহাৰৰ কথা কোৱা হৈছে। নাটসমূহ যেতিয়া অভিনয় কৰা হয় তাকে ভাওনা বুলি কোৱা হয়। ভাওনা বা নাটকবোৰত ব্যৱহৃত গীতে বিষয়বস্তুক অধিক আকৰ্ষিত কৰাৰ কৌশল দেখা পোৱা যায়। ভাওনা নাটকৰ লগত জড়িত গীতবোৰৰ উপস্থাপন আৰু তাৎপৰ্যৰ ফালৰ পৰা গীতবোৰক ভাগ কৰিব পাৰি—আৰম্ভণি গীত, প্ৰৱেশ প্ৰস্থানৰ গীত, নাটৰ আংগিক গীত, আৰু সামৰণি গীত।

আৰম্ভণি গীত— ভাওনাৰ নাটৰ আৰম্ভণি গীতে নাটৰ বিষয়বস্তুৰ পূৰ্বাভাষ দাঙি ধৰে। আৰম্ভণি গীতত 'সুহাই ৰাগ' ব্যৱহাৰ কৰা হয়। শংকৰদেৱে 'ৰুক্মিণী হৰণ','কেলিগোপাল', আৰু 'ৰামবিজয়' নাটত আৰম্ভণি নান্দী গীত ব্যৱহাৰ কৰিছে। পৰৱৰ্তী নাট্যকাৰসকলে তেওঁৰ নাটৰ অনুকৰণ কৰা দেখা যায়। আৰম্ভণি গীতৰ জৰিয়তে নাটকৰ মূল লক্ষ্যৰ লগতে কাহিনীৰ চমু বৰ্ণনা উপস্থাপন কৰা পৰিলক্ষিত হয়। যেনে—

'নান্দী গীত, ৰাগ— সুহাই, একতালি

ধ্রুং ।। জয় জগজীৱন মুৰাৰু।
পাৱে পৰণাম হামাৰু।।
পদ ।। পঞ্চ মুহে যাহে তুতি বুলি
শিৰে হৰ ধৰু পদধূল।।
যাহে সুৰাসুৰ কৰু সেৱা।
সোহি মোহি গতি দেৱ দেৱা।।
ৰিপু নৃপসৱ যোহি জিনি।
হৰল হৰষে ৰুকমিণী।।
কৰল বিবিধ বিলাসা।
কহতু শঙ্কৰ হৰি দাসা।।(*ৰুক্মিণী হৰণ* নাটৰ আৰম্ভণি গীত)

এই দৰে নাটৰ আৰম্ভণি গীতবোৰত ঘটনাক্ৰমৰ চমু আভাস দাঙি ধৰা হয়।

প্ৰৱেশ-প্ৰস্থানৰ গীত— ভাওনাৰ প্ৰৱেশ বা প্ৰস্থানৰ গীতবোৰ আন এক বৈশিষ্ট্য আছে। নায়ক নায়িকাৰ লগতে নাটকৰ মুখ্য চৰিত্ৰসমূহৰ প্ৰৱেশত গীতৰ প্ৰয়োগ দেখা পোৱা যায়। প্ৰৱেশৰ গীতে প্ৰৱেশ কৰা চৰিত্ৰৰ বৰ্ণনা, পৰিচয়, কৰ্ম আৰু বিশেষ চৰিত্ৰৰ মনৰ অস্থিৰতা বিষয়ে অৱগত কৰায়। প্ৰৱেশৰ গীতেই চৰিত্ৰৰ সম্পৰ্কে এক ধাৰণা দিয়াৰ চেষ্টা কৰা দেখা যায়। নায়ক বা মূল চৰিত্ৰৰ প্ৰৱেশৰ গীত সিন্ধুৰা ৰাগত গোৱা হয়। কিন্তু কেলিগোপাল আৰু পত্নীপ্ৰসাদ নাটত 'নাট ৰাগ'ত দিয়া আছে। নাটৰ কোনো পালি চৰিত্ৰৰ প্ৰৱেশ প্ৰস্থানত আশোৱাৰী, সুহাই, কানাৰা, ধনশ্ৰী, নাট, শ্ৰী গান্ধাৰ আদি ৰাগৰ প্ৰয়োগ কৰা হয়।

নাটৰ মাজত যুদ্ধৰ বৰ্ণনা আদিত কামোদ, কানাৰা, তুড়, গান্ধাৰ, নাটমল্লাৰৰ, ধনশ্ৰী, শ্ৰীগগান্ধাৰ সাৰংগ আদি ৰাগৰ প্ৰয়োগ কৰা দেখা যায়। যুদ্ধৰ উত্তেজনাপূৰ্বক পৰিস্থিতি এই ৰাগত নিহিৰ্ত হৈ থাকেক। গীতবোৰৰৰ মাজেৰে ঘটনাক্ৰমৰ বি্ৱৰণ দাঙি ধৰাৰ প্ৰয়াস কৰা দেখা যায়।

বিলাপ বাবে কাৰুণ্য প্ৰকাশৰ বাবে শ্ৰীগান্ধাৰ, শ্ৰী, সুহাই, তুৰ, বসন্ত, তুৰ ভাটিয়ালী, কৌ, ভূপালী আদি ৰাগ ব্যৱহাৰ কৰে।

নাটৰ সামৰণি গীত— এই গীত নাটকৰ শেষত প্ৰয়োগ কৰা থাকে। এই গীত কল্যান বা পূৰবী ৰাগত থাকে। নাটৰ পৰিৱেশনত হোৱা ভূলৰ মাৰ্জনা লগতে স্তুতি বা প্ৰসস্তি এই গীতৰ বিষয়বস্তু।

(ঘ) **নৈমিত্তিক অনুষ্ঠানৰ**— সত্ৰপৰিৱেশত নিৰ্দিষ্ট উৎসৱ পাৰ্বনত কিছুমান গীতৰ প্ৰয়োগ দেখা পোৱা যায়। জন্মাষ্টমী, গুৰু তিথিত নিত্য প্ৰসঙ্গৰ লগতে উৎসৱৰ সংগতিপূৰ্ণ গীত ব্যৱহাৰ কৰে। বৰপেটা সত্ৰত দৌলউৎসৱত ফাকুৱা গীত পৰিৱেশন হয়। সত্ৰীয়া গীতৰ অন্তৰ্গত নহয় যদিও হোলীগীততো কৃষ্ণৰ বৃন্দাবনৰ বৰ্ণন সম্পৰ্কীয় গীত সংযোগ দেখা যায়। বিশেষকৈ বৰপেটা সত্ৰত এই উৎসৱ মূল হিচাপে পালন কৰে। সত্ৰৰ ভকত তথা সত্ৰাধিকাৰকে আদি কৰি সকলোৱে এই গীত পৰিৱেন কৰে।

(ঙ) অন্যান্য— সত্ৰসমূহত অন্য কিছুমান গীতৰ চৰ্চা দেখা যায়। বৰপেটা সত্ৰত থিয়নাম আৰু পালনাম বিশেষ ভাৱে প্ৰচলিত। সত্ৰৰ চৌহদত থিয়নাম গোৱা নহয় কিন্তু বহাগৰ সাতবিহুৰ দিনত সত্ৰৰ মূল বাটচৰাৰ সন্মুখত এই গীত গোৱা হয়। থিয় নামবোৰ বিশেষকৈ কীৰ্তন পুথিৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰি গাই। এই নামত নাগাৰা আৰু তালৰ সংযোগ ঘটে। কাতি মাহত বৰপেটা সত্ৰৰ হাটীয়ে হাটীয়ে থিয়নাম, পালনাম আয়োজন কৰে। বহাগ বিহুত থিয় নামৰ প্ৰতিযোগিতামূলক পৰিৱেশন হয়। বৰপেটা সত্ৰত নাওখেলৰ গীতৰ প্ৰচলন আছিল। বৰপেটা সত্ৰৰ অন্তৰ্গত নাওসজা পৰিয়াল একোটা আছে। এই পৰিয়ালকেইটা বৰপেটা সত্ৰ স্থাপন কৰা দিনৰ পৰাই আছে, সত্ৰত নিজা ভাগ আছে। তেওঁলোকে নাওঁ সাজি এটা দিনত নাওৰ প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। সেই নাও প্ৰদৰ্শনত পৰিৱেশন কৰা গীতেই নাওখেলৰ গীত। নাওখেলৰ গীতবোৰ কীৰ্তন ঘোষাৰ পদ গোৱা হয়।

গড়মূৰ সত্ৰত গোপীনিৰ দিহা নামৰ পৰিৱেশন হয়। দুপৰিভাগত এই নাম পৰিৱেশন কৰে। এই নামত প্ৰশস্তিসূচক লগতে আত্ম জ্ঞান তথা কৰ্ম সম্পৰ্কীয় দিহা দিয়া হয়। এই নামটো কীৰ্তনৰ গীত পদ ব্যৱহাৰ হয়।

৩.০ সত্ৰীয়া গীতৰ বৈজ্ঞানিক বিশ্লেষণ

ভাৰতীয় সংগীতত শাস্ত্ৰ অনুসৰি গীত, বাদ্য আৰু নৃত্য এই তিনিও কলাৰ সমন্বয়ক একেলগে 'সংগীত' বোলে অৰ্থাৎ 'গীতং বাদ্যং তথা নৃত্যং ক্ৰয়ং সংগীতমূচ্যতে।' (সংগীত ৰত্নাকৰ) এই তিনি কলাৰ সংমিশ্ৰণতে সংগীতে পৰিপূৰ্ৰ্ণতা পাই। অৱশ্যে এই তিনিকলাৰ ভিতৰত গীতক শ্ৰেষ্ঠ হিচাপে ধৰা হ'য় কাৰণ গীতৰ লগত বাদ্য জড়িত হৈ থাকে আন হাতে নৃত্যৰ লগতো গীত সংযুক্ত হৈ থাকে। শংকৰদেৱে নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্ম চৰ্চা কৰাৰ আগৰ পৰাই অসমত গীত চৰ্চাৰ এক পৰিৱেশ আছিল।" বৌদ্ধসহজীয়া গ্ৰন্থ সিদ্ধাচাৰ্য সকলে 'চৰ্যাবোৰ ৰচনা কৰিছিল তেওঁলোকৰ মাৰ্গৰ ধৰ্মীয় গূঢ়তত্ত্বৰ শিক্ষা আৰু প্ৰচাৰৰ বাবে। এই প্ৰসংগত 'বৰখেলীয়া' বা ৰাতিখোৱা সম্প্ৰদায়ৰ 'চিয়া' (চৰ্যা) গীতবোৰলৈও আঙুলিয়াব পাৰি। লোকায়ত সমাজক লোকৰুচিৰ মাধ্যমেৰে আধ্যাত্মিক শিক্ষা দিয়াৰ প্ৰয়াসেৰে দুৰ্গাবৰে গীতত ৰামায়ণ (গীতি ৰামায়ণ ৰচনা কৰাৰ বাহিৰেও সৰ্পদেৱী মনসা পদ্মাদেৱীৰ মহিমা প্ৰকাশক 'মনসা-গীত ৰচিছিল। দুৰ্গাবৰৰ সমসাময়িক অথচ বয়সে তেওঁতকৈ অলপ ডাঙৰ মনকৰেও 'মনসা-গীত' ৰচনা কৰিছিল। পীতাম্বৰ দ্বিজেও 'উষা পৰিণয়' কাব্যৰ মাজে মাজে অনুভূতি সিক্ত আৰু ধ্বনি ব্যঞ্জনা বিশিষ্ট গীত পৰিৱেশন কৰিছে।"(নবীনচন্দ্ৰ শৰ্মা, ২৩৪) ইয়াৰ পৰাই জানিব পাৰি অসমত ধৰ্মীয় প্ৰকাশক গীতৰ এক ৰীতি পূৰ্বৰ পৰাই প্ৰৱৰ্তন আছিল। সেইয়া মৌখিক ক্ষেত্ৰতে হওঁক বা লিখিত গীতেই হওঁক। সেয়ে পৰৱৰ্তী সময়ত শংকৰদেৱে ধৰ্মীয় চৰ্চাৰ দিশত গীতক প্ৰাধান্য দিয়ে। 'গীতৰ সহায়েৰে মানুহৰ নিৰুদ্ধ চৈত্যনক জগাই গীকেই সেই চৈতন্য-প্ৰভাৱৰ উপায়-স্বৰূপ কৰি লোৱা হয়। সকলো বিষয়েই সকলো মানুহৰেই অলপ নহয় অলপ অস্পষ্ট ধাৰণা আছেই, গীত বা কবিতাৰ সহায়েৰে সেঅ অস্পষ্ট ধাৰণাক স্পষ্টভাৱে প্ৰকাশ কৰি সেই ধাৰণা প্ৰকাশক ভাষাৰূপে নিধাৰিত কৰি দিয়া হয়। এই গীত বা কবিতাই বিশেষ জাতীয় আন্দোলনৰ বিষয়ত জন সমাজৰ সাধাৰণ ভাষাৰূপে পৰিগৃহিত হয় আৰু আগেয়ে যিটো স্পষ্ট

ধাৰণা আছিল সি গীতৰ সহায়ত ফুটি উঠি প্ৰাণ-চৈতন্যৰ লগত মিহলি হৈ যায়।"(বানীকান্ত কাকতি , ১১২) ইয়াৰ পৰা এটা কথা স্পষ্ট শংকৰদেৱ যি বৈষ্ণৱ আন্দোলন আৰম্ভ কৰিছিল। তাৰ প্ৰতি মানুহক জগাই তুলিবলৈ আকৰ্ষিত কৰিবলৈ গীতৰ ৰচনা কৰিছিল।

শংকৰদেৱে ৰচনা কৰা গীত কেৱল ধৰ্মীয় দিশতে নহয়। ব্যৱহাৰিক আৰু গাঠনিক দিশৰ পৰাও গীতবোৰ মন কৰিবলগীয়া। বৰগীতৰ লগত ধ্ৰুপদী গীতৰ সম্পৰ্কে ইতিমতে আলোচনা কৰা হৈছে। ভাৰতীয় শাস্ত্ৰীয় সংগীতৰ দৰেই বৰগীতৰ ৰাগ যুক্ত গীতবোৰো গোৱাৰ নিৰ্দিষ্ট সময়ত নিধাৰণ লক্ষ্যণীয়। "প্ৰত্যেক ৰাগ পৰিৱেশনৰ সময় নিৰ্ধাৰণৰ বাবে দিন-ৰাতিৰ ২৪ ঘন্টাকক দুভাগত ভগাই লোৱা হৈছে। প্ৰথমভাগ দিনৰ ১২ বজাৰ পৰা ৰাতি ১২ বজালৈ আৰু দ্বিতীয়ভাগ ৰাতি ১২ বজাৰ পৰা দিনৰ ১২ বজালৈকে। এই ভাগ অনুসৰি প্ৰধান দুটা অংগ। এটা ভাগক অৰ্থাৎ প্ৰথম ভাগক পূৰ্বাংগ আৰু দ্বিতীয় ভাগক উত্তৰাংগ বোলা হয়।.. পূৰ্বাংগবাদী ৰাগৰ বাদী স্বৰ পূৰ্বভাগত অৰ্থাৎ সা, ৰে, গ, ম এই স্বৰৰ ভিতৰত আৰু উত্তৰাংগবাদী ৰাগৰ বাদী স্বৰ উত্তৰভাগত অৰ্থাৎ প, ধ, নি, সা এই স্বৰকেইটাৰ ভিতৰত হ'ব লাগিব।"(ৰুমী নায়ক, ২৩) সত্ৰীয়া পৰিৱেশিত নিত্য প্ৰসঙ্গৰ গীতবোৰ নিৰ্দিষ্ট সময়ত নিৰ্দিষ্ট ৰাগত বন্ধা আছে। এই ৰাগবোৰ পৰ্টালোচনা কৰিলে দেখা যায় যে পুৱাৰ ভাগত যিবোৰ ৰাগ পৰিৱেশন হয়। এই ৰাগখিনি উত্তৰাংগবাদী প, ধ,নি সা স্বৰত অন্তভূক্ত। আনহাতে বিয়লি বা ৰাতিৰ প্ৰসঙ্গত জড়িত গীতৰ ৰাগ পূৰ্বা ংগবাদী ৰাগৰ সা,ৰে, গ,ম স্বৰৰ অন্তৰ্গত। শংকৰদেৱৰ সময়ত বা শংকৰদেৱে শাস্ত্ৰীয় সংগীতৰ চৰ্চা কৰিছিল নে সেই তথ্য পোৱা নাযায় কিন্তু শাস্ত্ৰীয় সংগীতৰ ধাৰা লগত বৰগীতৰ পৰিৱেশন শৈলীৰ সামজঞ্চই বৰগীতবোৰ যে কেৱল মনোৰঞ্জক পৰিৱেশ্য কলা নহয় সেই কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি।

সত্ৰীয়া গীতৰ চৰ্চাৰ ধাৰাক যদি লক্ষ্য কৰা যায় তেন্তে দেখা যায় যে শংকৰদেৱৰ সময়লৈকে অসমত সংগীত চৰ্চাৰ এক ব্যাকৰণীক ধাৰা নাছিল। সেয়ে ধৰ্মীয় গীতৰ জৰিয়তেই শংকৰদেৱে গীতৰ আৱশ্যকতা সম্পৰ্কীয় এক দৰ্শনৰ পাতনি মেলিছিল। শংকৰদেৱ বা বৈষ্ণৱ সমাজৰ গীতবোৰ ধৰ্মমূলক হোৱাৰ কাৰণ হ'ল শংকৰদেৱৰ সমসাময়িক ভাৰতীয় শাস্ত্ৰীয় গীত বা পাশ্চাত্য গীতসমূহ কেৱল ধৰ্মী দিশতেই লিপিবদ্ধ আছিল। পাশ্চাত্যৰ সংগীতৰ ধাৰালৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে শংকৰদেৱৰ সময়তে পাশ্চাত্যৰ সংগীতত "হাৰমনি আৰু পলিফণী ব্যৱহাৰ ব্যাপক হাৰত হ'বলৈ আৰম্ভ কৰে।... পলিফণী এটি সমূহীয়া বা বৃন্দ গানৰ ভাগ য'ত এটা শৰী পৰিৱেশন কৰি থাকোঁতে এটা নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ব্যৱধানত সেই শাৰীটো শেষ হোৱাৰ আগতে অন্য এটা গ্ৰুপ বা গোটে তাক পুনৰ ওপৰা ওপৰিকৈ পৰিৱেশন কৰে।"(হিৰন্ময়ী দাস গগৈ, ১২) সত্ৰীয়া গীতৰ পৰিৱেশনত এই পদ্ধতিৰ অৱলম্বন কৰা কৰা দেখা যায়। সত্ৰৰ প্ৰসংগ অনুষ্ঠানত এবাৰ গোৱা গীত পুনৰ অন্য নামতিসকলে দোহাৰা ব্যৱস্থাটো প্ৰাশ্চাত্য সংগীতৰ ধাৰাৰ সৈতে মিল আছে।

সংগীত চৰ্চাৰ ধাৰা নিয়মিত ভাৱে পৰিৱেশনে বৌদ্ধিক বিকাশ আৰু দক্ষতা উন্নত কৰাত সহায়ক হয়। সেয়ে সত্ৰীয়া পৰিৱেশত প্ৰসংগৰ জৰিয়তেই হওক বা বৰগীতবোৰৰ দৈনন্দিন পৰিৱেশনে ব্যক্তিত্ব বিকাশত অৰিহণা যোগোৱাৰ এক প্ৰচেষ্টা বুলিব পাৰি।

৪.০ সাম্প্ৰতিক সময়ত সত্ৰীয়া গীতৰ গুৰুত্ব আৰু ভৱিষ্যৎ সম্ভাৱনা

সাম্প্ৰতিক সময়ত সংগীতক চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ লগত জড়িত কৰা হৈছে। বিশেষকৈ মনোবিজ্ঞানৰ চিকিৎসাৰ বাবে সংগীত ব্যৱহাৰ হয়। সংগীতে মনৰ তিনিটা অৱস্থাক ক্ৰিয়া কৰে চেতন, অৱচেতন আৰু অচেতন অৱস্থাক। চেতন অৱস্থাত সংগীত শুনিলে মনৰ একাগ্ৰতা বৃদ্ধি কৰে আৰু তাৰ ফলত মগজু যোগাত্মক কামত নিয়োজিত হয়।

সংগীতে মানুহৰ ব্যক্তিত্ব বিকাশ কৰে। " মানুহে জ্ঞাতে বা অজ্ঞাতে গান ভাল পায়। নৃত্য বা বাদ্যৰ ক্ষেত্ৰত সকলোৱে সমানে ৰুচি নাথাকিব পাৰে, কিন্তু গানৰ ক্ষেত্ৰত ই এক স্বাভাৱিক প্ৰেমৰ দৰে কোমল অনুৰৱৰ সৃষ্টি কৰে। দুখতো গান আৰু সুখতো গান। গানে প্ৰাণলৈ আনে শান্তি আৰু আনন্দ।"(নিত্য বৰা (সম্পা.),অসমীয়া প্ৰতিদিন কাকত,৭,জেঠ-২০২১, পৃ.—১) উচ্চস্তৰীয় সংগীতে অতি সংবেদনশীল , সৃষ্টিশীল আৰু ঐকবধ্যতাৰ ক্ষেত্ৰত উদগনি যোগায়। দৃষ্টিলব্ধ সংগীত সাধনাই মস্তিষ্কৰ চাৰিওকোণৰ কনটেস্ক লেব আৰু চেৰাবেলাম অংশক সক্ৰিয় কৰি তোলে যিয়ে বৌদ্ধিক উত্তৰণত সহায় কৰে।

সাম্প্ৰতিক সময়ত সত্ৰীয়া গীতসমূহৰ গায়ন শৈলীৰ লগত বিশ্বৰ ভিন্ন প্ৰান্তৰ সংগীতৰ সৈতে পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা প্ৰয়োজন আছে। বিশেষকৈ নীলোৎপল শইকীয়াই শেহতীয়াকৈ 'প্ৰজেক্ট বৰগীত'ৰ দ্বাৰা বৰগীতৰ লগত আধুনিক সংগীতৰ যি পৰীক্ষা চলালে, তেনে পৰীক্ষাৰ দ্বাৰা সত্ৰীয়া গীতসমূহক আধুনিক প্ৰেক্ষাপটৰ সমপোযোগী কৰি তোলাৰ প্ৰয়োজন আছে।

ভাৰতীয় শাস্ত্ৰীয় সংগীতৰ অন্তৰ্গত হিচাপে বৰগীতে অন্তভূক্ত হোৱাৰ পিছত বৰগীতৰ গায়ন শৈলীক লৈ মতানৈক্য আছে সেই কথা স্পষ্ট ৰূপত ওলায় পৰিছে। ই অৱশ্যে প্ৰকৃত অধ্যয়নত প্ৰভাৱ পেলাইছে।

৫.০ উপসংহাৰ

প্ৰস্তাৱিত 'সত্ৰীয়া গীতৰ বৈজ্ঞানিক বিশ্লেষণ' শীৰ্ষক আলোচনা পত্ৰৰ অন্তত কেইটামান সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পাৰি—

পৰম্পৰাগত ৰাগ সংগীতক শংকৰদেৱ আৰু তেওঁৰ সময়ৰ কবিসকলে দৈনন্দিন অনশীলনত পৰিনত কৰিছিল। তাৰ জড়িয়তে শাস্ত্ৰীয় সংগীতৰ লগত পৰিচয় কৰাইছিল।।

সত্ৰীয়া পৰিৱেশত কেৱল আধ্যাত্মিক হিচাপেহে সত্ৰীয়া গীতৰ চৰ্চা কৰা হয়। গীতসমূহৰ বৈজ্ঞানিক বিশ্লেষণ বৰ্তমানো দেখা নাযায়।

সত্ৰীয়া গীতৰ মাজতো উচ্চস্তৰীয়া , স্বাস্থ্যসন্মত বিধি জড়িত হৈ আছে। গীতসমূহৰ পৰিৱেশনৰ সময়, ৰাগৰ নিৰ্দিষ্ট ৰীতিৰ পৰা সেয়া প্ৰতিফলিত হয়।

সাম্প্ৰতিক সময়ত বৰগীতক নীলোৎপল শইকীয়াৰ 'প্ৰজেক্ট বৰগীতৰ ' দৰে সম্পৰীক্ষাৰ প্ৰয়োজন আছে।

আধুনিক বিজ্ঞানসন্মত ভাষা লেব'ত সত্ৰীয়া গীতৰ সুৰৰ পৰীক্ষা নিৰীক্ষাৰ জড়িয়তে সত্ৰীয়া গীতসমূহ যে সংগীত চিকিৎসাৰ সমকক্ষ এক বিজ্ঞানসন্মত গীত সেয়া অধ্যয়নৰ থল আছে।

প্ৰসংগ গ্ৰন্থপঞ্জী ঃ

কাকতি, বানীকান্ত। *পুৰণি অসমীয়া সাহিত্য।* গুৱাহাটী ঃ অসম প্ৰকাশন পৰিশদ, ২০০১। মুদ্ৰিত।

কুমাৰ, বিভূতি। সম্পা.।ঃ *শংকৰদেৱ চৰ্চা মহিম বৰা।* নগাঁও, ২০১৬। মুদ্ৰিত।

গোস্বামী,অৰুণ কুমাৰ। *সত্ৰ-সুবাস।* আউনীআটীসত্ৰ প্ৰকাশ, ২০১৯। মুদ্ৰিত।

গোস্বামী,কেশৱানন্দ দেৱ। *সত্ৰ-সংস্কৃতিৰ ৰূপৰেখা।* গুৱাহাটী ঃ বনলতা, ২০১৪। মুদ্ৰিত।

——। সম্পা.। *অঙ্কমালা।* গুৱাহাটী ঃ বনলতা, ২০১৪। মুদ্ৰিত।

গোস্বামী, নাৰায়ণ চন্দ্ৰ। *সত্ৰীয়া সংস্কৃতি স্বৰ্ণৰেখা।* গুৱাহাটী ঃ লয়াছ বুক ষ্টল, ১৯৯৪। মুদ্ৰিত।

গোস্বামী, পীতাম্বৰ দেৱঃ *সত্ৰীয়া উৎসৱৰ পৰিচয় আৰু তাৎপৰ্য।* ডিব্ৰুগড় ঃ কৌস্তুভ প্ৰকাশন, ২০০২। মুদ্ৰিত।

——। *চিন্তা-বৈভৱ।* মাজুলী ঃ এ.কে প্ৰকাশন,আউনীআটী সত্ৰ, ২০১৯। মুদ্ৰিত।

গোহাঁই, হীৰেন। *অসমৰ জাতীয় জীৱনত মহাপুৰুষীয়া পৰম্পৰা।* গুৱাহাটী ঃকৌস্তুভ কস্তুৰী প্ৰিণ্টাৰ্চ এণ্ড পাব্লিচাৰ্ছ, ২০১৪। মুদ্ৰিত।

দত্ত, বীৰেন্দ্ৰ নাথ। *অসমীয়া সংগীতৰ ঐতিহ্য।* গুৱাহাটী ঃ অসম সাহিত্য সভা, ১৯৭৭। মুদ্ৰিত।

নাথ, ৰাজমোহন। সম্পা.। *শ্ৰীশ্ৰী মাধৱদেৱৰ 'বৰগীত।* যোৰহাট, ১৯৪৫। মুদ্ৰিত।

নায়ক, ৰুমী। *সংগীত দাপোণ।* গুৱাহাটী ঃ বনলতা, ২০১৬। মুদ্ৰিত।

নেওগ, মহেশ্বৰ।*অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা।* গুৱাহাটী, ১৯৭৪। মুদ্ৰিত।

——। মহেশ্বৰ।*পুৰণি অসমীয়া সমাজ-সংস্কৃতি।* গুৱাহাটী, ১৯৮৫। মুদ্ৰিত।

——। (সম্পা)। *স্বৰৰেখাত বৰগীত,* সংগীত নাটক একাডেমী। শ্বিলং,১৯৫৮। মুদ্ৰিত।

পাটগিৰি, জগন্নাথ। (সম্পা.)।*সত্ৰ আৰু মঠ-মন্দিৰৰ ইতিবৃত্ত অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ।* গুৱাহাটী ঃ মনোৰমা প্ৰকাশ, ১৯৯১। মুদ্ৰিত।

পাঠক, হৰিদেৱ। *বৰপেটাৰ এফিমান সংস্কৃতি।* গুৱাহাটী ঃ শংকৰী কলা মন্দিৰ প্ৰকাশ, ২০২০। মুদ্ৰিত।

ভূএগ, বিপ্লৱজ্যোতি। *সভ্যতা১।* নগাঁও ঃ বহু-আনন্দ প্ৰকাশন, ২০২১। মুদ্ৰিত।

মজুমদাৰ, তিলকচন্দ্ৰ।*সত্ৰ-দৰ্পণ।* নগাঁও ঃ মজুমদাৰ পুথি প্ৰকাশন, ২০০৫। মুদ্ৰিত।

মহন্ত, নিৰুপমা।*সত্ৰ সংস্কৃতিৰ ৰূপছাঁয়া ঃ আচাৰ-ৰীতি আৰু উৎসৱ- অনুষ্ঠান।* শিৱসাগৰ ঃ কোঁৱৰপুৰ বৰখাতপাৰ সত্ৰ, ২০০১। মুদ্ৰিত।

মহন্ত, বাপচন্দ্ৰ। *শঙ্কৰদেৱৰ ব্যক্তিত্ব আৰু সত্ৰ ব্যৱস্থা।* গুৱাহাটী ঃ অসম প্ৰকাশন পৰিষদ, ২০০৫। মুদ্ৰিত।

মহেশ্বৰ, নেওগ।*পৱিত্ৰ অসম।* ধেমাজি ঃ কিৰণ প্ৰকাশন, ২০০৮। মুদ্ৰিত।

বৰুৱা, মাধুৰ্য্যমণ্ডিত।*আধুনিক অসম আৰু শঙ্কৰদেৱ চৰ্চা।* গুৱাহাটী ঃ ৰেখা প্ৰকাশন, পানবজাৰ, ২০১৯। মুদ্ৰিত।

লেখাৰু, উপেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ। *কথা গুৰু চৰিত।* গুৱাহাটী ঃ আঙ্গিক প্ৰকাশন, ২০১৫। মুদ্ৰিত।

শৰ্মা, নবীন চন্দ্ৰ। *মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ।* গুৱাহাটী ঃ বনলতা, ২০১৪। মুদ্ৰিত।

শৰ্মা, মুকুন্দ মাধৱ।*ভৰতৰ নাট্যশাস্ত্ৰ,* (অনুদিত)। গুৱাহাটী ঃ অসম নাট্য সন্মিলন, ১৯৯১। মুদ্ৰিত।

শৰ্মা,সত্যেন্দ্ৰনাথ। *অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত।* গুৱাহাটী, ১৯৮৪। মুদ্ৰিত।

শৰ্মা,সত্যেন্দ্ৰনাথ। *অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত।* বৰপেটা ঃ নন্দন প্ৰকাশ, ২০১৭। মুদ্ৰিত।

হোছেইন, ইছমাইল। *বৰপেটা সত্ৰ ঃ ঐতিহ্য আৰু বিতৰ্ক।*